

revista del COPC

233

Desembre 2011 Gener 2012

25 aniversari del COPC

Cuaderno de Internos

Col·legi Oficial de
Psicòlegs de Catalunya

Sumari

Editorial	1
------------------------	---

Història del COPC	2
--------------------------------	---

Entrevista	
Stephen Palmer	10

<i>1st International Congress of Coaching Psychology Spain</i>	13
---	----

Entrevista	
Mercè Pérez Salanova	23

25 anys de vida col·legial	29
---	----

Conviure amb la diferència	38
---	----

Altres/ Otras lectur@s	
Cuaderno de internos	41

Més Informació	
Properes activitats	44
Demarcacions territorials.....	50
Formació del COPC.....	51
Agenda i petits Anuncis.....	56

CONSELL DE REDACCIÓ:

Josep Vilajoana
Ricard Cayuela
M. Claustre Jané
Antonio Antón
Jordi Tous

DIRECCIÓ:

Ricard Cayuela

COMITÈ ASSESSOR:

ARC: Núria Mestres
Clínica: Gemma Baulenas i
Regina Bayo-Borràs
Educativa:
Joaquim Serrabona i
Leopold Carreras
Intervenció Social:
Ana I. Ibar i Núria Casanovas
SPOT:
Carmen Santos
i M. José Poza
Jurídica: Asunción Molina i
Núria Vázquez
Dona: Mercè Rigo
Esport: Josep Pla

COL·LABORACIONS:

Carlos Rey

COORDINACIÓ:

Montserrat Ruiz

DIPÒSIT LEGAL: B-20.713

ISSN: 1887-9039

DISSENY/MAQUETACIÓ:

imaginarte.net

DISTRIBUÏDORA:

Capacidad de Respuesta S.L.

EDITA:

**Col·legi Oficial de
Psicòlegs de Catalunya**
Rocafort, 129
08015 Barcelona.
Tel. 932 478 650
Fax 932 478 654
www.copc.cat

PUBLICITAT:

comcol@copc.cat

COL·LABORACIONS:

publi@copc.cat

El Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya no es fa responsable de les opinions que no han estat emeses directament pel Col·legi en les seccions que li pertoquen, ni del contingut dels actes que no hagin estat directament organitzats pel COPC

Aquesta és una edició especial de la *Revista del COPC* que tanca un any, però també una determinada etapa editorial, amb un format, establert per juntes anteriors, que ha fet el seu servei, conformant l'últim, dels cinc dissenys emprats fins ara per la revista, en els darrers 25 anys.

En el moment actual, la Junta de Govern entén que la *Revista del COPC* reclama una **reconducció editorial significativa**, tant per raons d'adaptació a la progressiva realitat tecnològica en la qual està fortament compromesa aquesta Junta, com per raons de necessària cura i contenció de la despesa, especialment davant de l'actual situació de greu crisi sistèmica que pateix la nostra societat.

La nostra ha estat sempre una revista informativa amb un primer eix de difusió de les activitats i serveis del Col·legi, un segon de difusió d'activitats formatives pròpies de la nostra disciplina i un tercer d'articles relacionats amb la nostra pràctica professional, sempre amb una intenció de difusió més pràctica que acadèmica.

El gener de 2011, la *Revista del COPC*, tot i conservant el seu format original, ja va incorporar una sèrie de **novetats de forma i de fons**, totes elles amb l'objectiu d'aportar dades i nous serveis útils. Així doncs, vam aplicar una reordenació de l'apartat «La Junta informa», amb nous espais informatius en relació amb la Comissió Deontològica, amb noves tecnologies amb psicotecnologia, l'espai «Última hora» que, més enllà d'allò estrictament professional, ha pretès provocar una reflexió sobre esdeveniments socials o econòmics succeïts en temps real.

El nou model editorial que es posarà en marxa l'any 2012 i que servirà de test als col·legiats i col·legiades per tal de garantir llur acceptació, pretén conservar, ampliar i millorar aquests mateixos nous espais, amb un format ben diferent i plantejat en clau de prova pilot.

Aquest número especial que teniu a les mans recull **quatre projectes** que conformen la implementació d'actuacions concretes ja planificades, com a resultat de l'«enlairament» (vegeu l'editorial del núm. 230 juny-juliol de 2011) del programa de Junta, a l'any de rebre l'encàrrec de dirigir la institució.

Quatre projectes ja activats que són: el lideratge català durant el mes d'octubre del **Congrés Internacional de Coaching Psychology** amb el suport del Consejo, amb gran èxit d'assistència i àmplia difusió en els mitjans. El novembre, l'exposició de l'obra de principis del segle xx, **Quaderns d'interns**, paral·lelament a l'obertura del cicle de debat virtual i presencial «**Convivre amb la diferència**», presentada en el marc del **25è aniversari del COPC** i de la Festa de la Psicologia, esdeveniment celebrat a l'hotel Juan Carlos I el dia 30 de novembre, amb l'assistència de quasi 1.000 invitats, on s'atorga un merescut reconeixement de la nostra institució envers tres persones amb una significada trajectòria personal en la promoció, impuls i cura de la nostra professió.

El gener de 2012 s'implementa un quart projecte —de tipus transversal—, que rau en la convocatòria per a l'**acreditació com a psicòleg/psicòloga coach**, iniciativa col·legial dirigida, per tant, a tot el col·lectiu professional i que determina un nou reconeixement col·legial, «d'expertesa» i una oportunitat per a confirmar el nostre arrelament social i prestigi professional, oferint, a la vegada, una immillorable opció de desenvolupament professional, projecte, aquest, que ens consta que ha copsat un alt interès en nombrosos col·legiats i col·legiades de tots els àmbits d'intervenció.

La nova proposta de difusió editorial es posarà en marxa el 2012, en paral·lel amb la inauguració del que serà el cinquè nou significat projecte de la Junta de Govern, ja mencionat en l'editorial anterior i en fase de preimplementació: **la nova Xarxa Social del COPC**, que oferirà un gir de 180° en la comunicació interna del nostre col·lectiu a partir de la dinamització virtual entre seccions, territoris i grups de treball. Aquest compromís amb una dinàmica de plena comunicació bidireccional es completarà el mateix any vinent 2012 amb la presentació i posada en marxa de la **Finestreta única**.

Però això és solament el principi; cal, alhora, destacar l'actual **enfortiment de les relacions amb el Consejo** i els recentment creats òrgans homòlegs d'intervenció professional (seccions *versus* divisions), així com la implementació d'intercanvis nacionals de *know how*, com és el cas del **Reglament i habilitats per revisar la portabilitat d'armes**, del qual el COPC és pioner, o l'**actual treball de disseny d'un pla de comunicació professionalitzat, a curt i mitjà termini**.

La Junta de Govern, tot i desitjant el millor i màxim coratge per afrontar l'any vinent, vol agrair molt especialment el suport i la col·laboració que rep de tota l'estructura del personal del COPC, dels membres electes de les estructures organitzatives (seccions, comissions i territoris) i també dels companys i companyes col·legiats, tots i totes capficats, com nosaltres, en la construcció d'un Col·legi definitivament útil i àgil, tant internament com externament.

Tot i els ensurts, les dificultats i, evidentment, també els errors propis, acceptats i corregits, la Junta de Govern continua implantant i millorant els projectes previstos, fruit de la seva elecció, sentint-se més que mai unida en un lema que ja és doble: «**Molt per fer**» i «**Passió pel COPC**».

La Junta de Govern

COPC HISTORIA

1955

Creació de la Sociedad Española de Psicología.

Segona Junta de la Secció de Psicologia. Presidenta: Genoveva Sastre. Vicepresidenta: Mercè Pérez Salanova.

Es fa arribar al Parlament de l'Estat espanyol la Proposició de Llei de creació del Colegio Oficial de Psicólogos.

1964

Creació de l'Escola de Psicologia Clínica a càrrec del Dr. Miquel Siguán.

1979

El Parlament aprova la Llei de col·legis professionals el 31 de desembre i es publica al BOE el 8 de gener del 1980.

1971

Primera promoció de llicenciats en psicologia de la Universitat Central de Barcelona.

1980

Procés d'inscripció del Colegio Oficial de Psicólogos.

1975

Constitució de la Secció de Psicologia del Col·legi de Doctors i Llicenciats i constitució de les primeres comissions: Escolar, Clínica, Treball i Comissió de Comarques.

1981

Primera Junta de Govern de la Delegació de Catalunya del Colegio Oficial de Psicólogos. Presidenta: Mercè Pérez Salanova.

1977

En el marc de les Primeres Jornades de Psicologia a Catalunya es demana la creació d'un Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

1982

El Parlament català aprova la Llei de col·legis professionals el 9 de desembre i es publica al *Diari Oficial de la Generalitat* el 29 de desembre.

1983

La Junta de la Delegació de Catalunya pren el compromís formal de crear un col·legi de psicòlegs de Catalunya.

1985

Aprovació de la creació del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya amb seus territorials a Tarragona, Lleida i Girona.

1986

Celebració de la constitució del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya amb una festa a l'hivernacle del parc de la Ciutadella, a Barcelona.

Publicació del primer número del *Full Informatiu* del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

1989

Inauguració de la nova seu del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya el 12 de juliol. Presideix l'acte l'alcalde de la ciutat, Pasqual Maragall i l'acompanya la regidora Eulàlia Vintró. Nomenament del primer col·legiat d'honor del Col·legi, el Dr. Siguan.

1990

Eleccions per la Junta de Govern. Nova junta presidida per Maria Martínez i Vendrell.

Creació del Consell Professional format pels representants de les comissions professionals del Col·legi. President: Josep M. Rueda i Palenzuela, vicedegà.

Publicació del primer número de la revista *Psicologia: Text i Context* del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

1991

Primera Escola d'Estiu organitzada pel Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya, la Universitat Central de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona.

1993

Realització de les jornades d'intercanvi professional La Ciutat Viscuda. Les Ciutats al Final del Mil·lenni amb la col·laboració de la Universitat Pompeu Fabra i la Diputació de Barcelona.

Presença de possessió de la nova Junta de Govern del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya. Presidenta: Maria Martínez i Vendrell.

1994

Signatura del conveni de col·laboració TIP acolliment adopcions nacionals amb la Direcció General d'Atenció a la Infància del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

Realització de la IV Conferència Europea de Psicologia Jurídica amb la col·laboració del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Renovació de la imatge corporativa del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya i acte de presentació al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona.

Nomenament de tres nous col·legiats d'honor: Dra. M. Victòria Oliva i Granell, Dr. Francesc Cantavella i Cerdà i Dr. Jordi Sabater i Pi.

Constitució de l'Institut Català de Psicologia i acte de presentació a l'Auditori del Palau de la Generalitat de Catalunya.

Signatura del conveni de col·laboració amb el Colegio Oficial de Psicólogos.

2000

Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos

El dia 10 març, es va celebrar a la seu del COPC, la taula rodona «COPC-COP estatal».

El COP estatal ha iniciat un procés de segregació de cada delegació. Els 17 col·legis oficials de psicòlegs van demanar constituir el Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos, en igualtat de condicions, amb les normatives legals que adaptin.

Ja tenim seccions

Fet històric a la nostra institució: la Junta de Govern del COPC va decidir el 12 d'abril la creació de les seccions professionals de Psicologia Clínica i de la Salut, Psicologia de l'Educació, Psicologia Jurídica, Psicologia de la Intervenció Social i Alternatives en la Resolució i Gestió de Conflictes (ARC).

Festa de la psicologia

L'esperit d'equip, la il·lusió de la Junta de Govern i la dedicació de totes les persones que treballen al Col·legi fan possible avançar cap al futur de manera engrescadora. Aquest fet suposa un reconeixement social a les diferents pluralitats de la psicologia i, a poc a poc, l'establiment d'una branca comuna que ens defineix com a psicòlegs.

Cap a final d'any es faran les primeres eleccions democràtiques de les juntes directives de les seccions; es tancarà el procés de creació iniciat amb el reglament marc.

Fundació Congrés Català de Salut Mental

El COPC va participar en la celebració del Primer Congrés Català de la Salut Mental, juntament amb els col·legis professionals de metges a través de la Secció de Metges, d'Infermeria i de Treballadors Socials.

El COPC va assumir la responsabilitat de l'organització de la propera edició del Congrés Català de la Salut Mental que va tenir lloc l'any 2003.

2001

Espai Jove

El passat només es fa tangible i positivament memorable quan el futur es construeix amb la participació dels qui, per exemple, fa 20 anys, tot just començaven a articular el seu llenguatge més bàsic, humanament imprescindible: la gent jove. Volem presentar, pràcticament en primícia, l'Espai Jove. Volem aprofitar el moment per incorporar els més joves, per explicar els nostres propòsits. I també volem retrobar-nos amb els no tant joves per seguir la conversa distesa que vam iniciar, una magnífica tarda de juny de 2000, entre els astres, sobre el Mediterrani en calma de Barcelona, amb unes notes musicals a la terrassa del Museu d'Història de Catalunya.

Presentació de l'espai jove

Un espai de trobada professional per a l'alumnat de psicologia i que té com a objectiu permetre l'aproximació a la vida col·legial de tots els estudiants que cursen el tercer any de carrera o l'equivalent amb crèdits.

2002

1r Fòrum Psicologia i Periodisme

A finals d'abril, el COPC constata diàriament que el periodisme recorre a la psicologia per entendre determinats comportaments humans que apareixen constantment als mitjans de comunicació. La psicologia precisa conèixer millor el funcionament dels mitjans i el llenguatge periodístic per fer arribar a l'opinió pública les seves aportacions d'una manera eficaç i clara.

Uns nous estatuts per al futur del COPC

EL COPC ha lliurat a la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat el text dels nous estatuts aprovats amb una àmplia majoria de vots, per la Junta General Extraordinària de col·legiats del passat mes de gener.

Van nomenar els principis bàsics de la proposta aprovada.

- **Representativitat.** Afegeixen altres vies de representació col·legial dels altres òrgans: delegacions territorials i seccions professionals.
- **Legitimitat.** Hi ha una voluntat explícita, mitjançant la ratificació a les juntes generals de tots els col·legiats, de legitimar les decisions preses per la Junta de Govern.
- **Participació.** La Junta de Govern, amb els consells professionals i territorial i la creació d'un nou fòrum de debat, com ho serà el Consell Social, pretenen fer la participació al COPC.

Els nous estatuts del COPC ja són plenament vigents a partir de la seva publicació al DOGC, 3628 (3.5.2002).

PEPC (títol de psicòleg especialista en psicologia clínica)

S'ha publicat al BOE l'ordre ministerial que regula les vies transitòries d'accés al títol de psicòleg especialista en psicologia clínica (BOE núm. 119 del 18 de maig de 2002).

2003

Renovació de la Comissió Deontològica del COPC

Ricard Cayuela, nou president. L'Assemblea General Ordinària del 22 de maig va ratificar la nova composició de la Comissió Deontològica del COPC, després d'haver-ne canviat alguns membres i càrrecs, alguns dels quals havien demanat el relleu en aquest òrgan havent-hi col·laborat durant uns quants anys.

2004

Els psicòlegs d'Andorra es presenten al COPC

El 28 d'octubre, una representació de la Junta de Govern del Col·legi de Psicòlegs d'Andorra es va entrevistar a Bar-

celona amb el degà del COPC, Jaume Almenara.

La qüestió psi: actualitat d'un debat

El 15 de març es va encetar el cicle de sessions sobre **La qüestió psi**. Aquest cicle s'anirà informant del posicionament col·legial i de la tasca realitzada (gestions, coordinacions amb altres col·legis, estratègia institucional. També es vol sensibilitzar els col·legis sobre la qüestió i la seva incidència en les pràctiques professionals psi, afavorir el debat entre les diferents perspectives i generar propostes de coordinació entre el COPC i altres institucions psi.

Inauguració curs de capacitació en emergències

El secretari general d'interior, Jordi Pardo, va inaugurar el 15 d'octubre, el 1r Curs de Capacitació en Psicologia d'Urgències, Emergències i Catàstrofes del COPC. El degà del COPC, **Jaume Almenara**, va dir durant la presentació de l'acte que «la realitat social ens està desbordant en molts aspectes» i la psicologia ha de donar una resposta adequada a les demandes socials.

En aquest sentit va destacar l'esforç de consolidació i coordinació d'aquesta àrea en el Col·legi, liderada pel vicedegà **Josep Vilajoana**.

Segons el coordinador del curs, **Andrés Cuartero**, la societat «ens demana una intervenció, en un moment crític, i que la nostra tasca sigui eficaç».

Primer Congrés de Psicologia Jurídica

En el mes de juliol, es va celebrar a Santiago de Compostel·la el Primer Congrés de Psicologia Jurídica amb un centenar d'assistents, entre els quals hi havia persones rellevants de la psicologia forense de diferents comunitats autònomes.

El COPC va participar-hi aportant dos estudis de les sessions de comunicacions paral·leles.

La Comissió Deontològica va presentar la comunicació «Estudi descriptiu de les de-

núncies ateses per la Comissió en relació amb les intervencions pericials» (R. Cayuela, A. Jarne i A. Molina).

2005

Per la psicologia com a professió sanitària

La Junta de Govern del COPC encapçalada pel degà, **Jaume Almenara**, i el vicedegà, **Josep Vilajoana**, vol expressar una vegada més la seva satisfacció per l'èxit de la manifestació del mes de desembre a Madrid, per reclamar que la psicologia sigui reconeguda com a professió sanitària en la LOPS.

Reunió europea sobre l'acreditació professional de la neuropsicologia

Al desembre, el Grup Treball de Neuropsicologia, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Neuropsicologia i la Universitat de Barcelona, van organitzar una **reunió europea sobre l'acreditació professional de la neuropsicologia**.

Hi van assistir representants de les societats professionals d'Anglaterra, Holanda i Alemanya, països en els quals el professional especialista en neuropsicologia és un psicòleg i on s'ha establert un procés d'acreditació professional.

L'objectiu era exposar quatre models europeus diferents, incloent-hi la participació de representats del nostre àmbit, i crear un fòrum de discussió per tal d'arribar a un consens.

Psicologia de l'Esport: tres models, tres perspectives de treball aplicat

El novembre passat, es va fer una de les taules rodones més interessants que ha organitzat la Secció de Psicologia de l'Esport a través del Grup de Treball d'Alt Rendiment, moderada per **Oliver Martínez**, president de la Secció de Psicologia de l'Esport.

Secció de Psicologia Jurídica. Presentació de la nova junta

La Junta de la Secció té una vocació de servei per a totes i tots els membres de la Secció. Volem i estem treballant, tenim

nou projectes i idees que adquiriran un ple sentit amb la vostra col·laboració i participació.

Grups de treball

La Secció de Psicologia Jurídica té la intenció d'animar i potenciar la participació dels membres de la secció dins dels grups de treball existents i/o crear-ne de nous.

2006

Desallotjaments al barri del Carmel de Barcelona. Els professionals de la psicologia ens incorporem als serveis sanitaris d'urgències

Des de la finalització del 1r Curs de Capacitació en Psicologia d'Urgències, Emergències i Catàstrofes organitzat pel COPC es treballava en l'elaboració d'un protocol per definir i emmarcar l'actuació dels professionals de la psicologia en les emergències. Durant aquest procés, el mes de gener passat, l'esfondrament d'un edifici al barri del Carmel de Barcelona va precipitar les accions i es va decidir actuar amb el veïnat posant en pràctica les línies bàsiques de treball que s'estudiaven. Els professionals de la psicologia es van incorporar als equips d'emergències en l'àmbit extrahospitalari.

A més d'aquestes actuacions, els psicòlegs podem intervenir en altres contextos, més socials o grupals, de suport a la presa de decisions, amb els mitjans, etc. També en aquests aspectes, de gran importància en les situacions de crisi, el COPC treballa intensament per defensar la professió i la seva eficàcia.

Presentació oficial de la Secció de Psicologia de l'Esport

El mes de gener, es va fer l'acte oficial de presentació de la nova Secció de Psicologia de l'Esport a la sala d'actes del COPC. L'acte va tenir dues finalitats: d'una banda, donar a conèixer les novetats per aquest any als membres de la Secció i, de l'altra, donar un ressò mediàtic a la psicologia en l'esport i reivindicar públicament la impor-

tància del rol del psicòleg en la societat i en l'esport.

Presentació del document: Aspectes emocionals de la reproducció assistida.

En el mes de febrer es va presentar al COPC el document *Aspectes emocionals de les tècniques de la reproducció assistida*, elaborat per Regina Bayo-Borràs, Gemma Cànoves i Margarita Sentís, i publicat pel Col·legi de Psicòlegs. L'acte va ser presentat per **Lola López**, vocal de la Junta de la Secció de Psicologia Clínica i de la Salut, i per **Josep Vilajoana**, vicedegà del COPC.

2007

1r premi Rosa Martí-Sensat

Josep Maria Peri Nogués i Fernando Gutiérrez Ponce León, guanyadors del 1r premi Rosa Martí-Sensat de psicologia aplicada. Treball guanyador: «Afrontament en els trastorns de la personalitat».

La presència del sofriment en l'existència humana

En el mes de setembre **Manel Villegas i Besora**, professor de psicologia de la UB, va donar una conferència al COPC sobre la presència del sofriment en l'existència humana. Aquest acte, organitzat i presentat pel **Grup de Treball de Dolor Crònic** de la Secció de Psicologia Clínica i de la Salut, per part de **Maika Bakaikoa**, psicòloga de la clínica del dolor de l'Hospital Germans Trias i Pujol i coordinadora del Grup de Treball, i **Sònia Tàpia**, psicòloga de la Universitat del Dolor de l'Hospital Universitari de Bellvitge.

Psicologia contra el dolor

En el mes d'octubre, es va fer la presentació al COPC del llibre *Psicologia contra el dolor*, de **Gloria Aparicio Moya**, membre de la Unitat de Patologia de l'Articulació Temporomandibular i Dolor Orofacial del Centre Mèdic Teknon.

David Miquel, president de la Secció de Psicologia Clínica i de la Salut, va obrir l'acte, amb els ponents, l'autora del llibre i **Eduardo Vázquez Delgado**, odontòleg,

membre de la Universitat esmentada i màster en dolor orofacial per la Universitat de Kentucky.

El llibre està dedicat a tothom qui sent dolor i vol deixar-ne de sentir amb un abordament terapèutic conductual basat en un programa de salut.

Gloria Aparicio va explicar el programa a través dels hàbits parafuncionals bàsics relacionats a l'alimentació, el descans o el dormir, la respiració, la postura i la relaxació.

III Congrés Nacional de Psicooncologia

A Bilbao es va celebrar el III Congrés Nacional de Psicooncologia, es van presentar ponències, tallers i treballs oralment i mitjançant pòsters.

El Grup de Treball de Psicooncologia, adscrit a la Secció de Psicologia Clínica i de la Salut, va presentar un pòster en què es presentava el seu treball d'edició i difusió d'un tríptic sobre la psicooncologia com a professió.

Presentació del llibre *El psicólogo ante las crisis de la vida*

El mes de novembre, es va fer la presentació a la sala d'actes del COPC del llibre *El psicólogo ante las crisis de la vida* (editorial UOC), de la nostra companya **Teresa Pont**.

2008

Presentació de la primera edició del Màster en psicologia aplicada a l'esport del COPC

El mes de novembre, es va presentar a la seu del COPC **la primera edició del màster en psicologia aplicada a l'esport**.

Jornada-seminari clínic. Estils afectius tòxics

A principis d'abril, va tindre lloc la primera edició de la jornada-seminari clínic **Estils afectius tòxics. Clínica, identificació i abordatges psicoterapèutics des d'una perspectiva cognitivoconductual**.

David Miquel, president de la Secció de Psicologia Clínica i de la Salut, va obrir l'acte donant la benvinguda als assistents i als

ponents (**Lluïsa Curcoll**, professor **Walter Riso** i la **Dra. Iris Luna**).

Delegacions

20è aniversari de la Delegació de Girona. Conferència a càrrec del Dr. Miquel Siguan:

La psicologia al segle XXI.

L'any 1988 va oferir la conferència inaugural de la seu: «La psicologia l'any 2000».

Presentació de la sala multimèdia. Parlament dels presidents 1988-2008.

1a Jornada sobre Psicologia i Coaching a l'Empresa

Hi van participar més de 150 professionals. L'acte va ser organitzat per la Secció de Psicologia de les Organitzacions i del Treball del COPC, i va tenir un èxit notable tant pels seus continguts com per la interacció a què convidava l'atractiu format.

El passat mes d'octubre va tenir lloc la **1a Jornada sobre Psicologia i Coaching en l'Empresa**, promoguda i organitzada pel Grup de Treball de Coaching i Psicologia de les Organitzacions, que pertany a la Secció de Psicologia del Treball i les Organitzacions, del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya (COPC).

Va comptar amb el suport d'AEDIPE (Associació Espanyola de Direcció de Persones), ICF (International Coaching Federation) i AECOP (Associació Espanyola de Coaching i Consultoria de Processos).

Inauguració nova seu

A finals de novembre, va tenir lloc la inauguració oficial de la nova seu del COPC. L'acte va ser presidit per l'alcalde de Barcelona, l'Excm. Sr. **Jordi Hereu**; la consellera de Justícia, Honorable Sra. **Montserrat Tura**; el president del Consejo General de Colegios de Psicólogos, Dr. **Francisco Santolaya**; la primera degana del COPC, Sra. **Mercè Pérez Salanova**, i el degà del COPC, Dr. **Jaume Almenara**.

En nom de tots els col·legis que conformen el Consejo General de Colegios de Psicólogos, el seu president, el Sr. Francisco Santolaya, va felicitar la junta pel nou local i per

l'impuls que el COPC dóna al Consejo, per la nostra participació en totes les coordinadores europees, internacionals, i amb totes les associacions de psicologia iberoamericanes.

L'alcalde de Barcelona, l'Excm. Sr. Jordi Hereu, va destacar en el seu discurs la importància que té el col·lectiu, com a grup de professionals al servei de les persones.

2009

Projecte de llei òmnibus

La transposició de la **Directiva europea de serveis del mercat interior** provocarà reformes en cadena als països membres de la Comunitat Europea per tal de liberalitzar l'exercici de les activitats econòmiques.

Com a conseqüència de l'adaptació de la Directiva de serveis, actualment hi ha dos projectes de llei al Congrés dels Diputats:

El primer és l'anomenada **Ley paraguas**, que té com a objectiu bàsic la simplificació dels requisits administratius i legals necessaris per la prestació de serveis professionals i de mercat.

El segon projecte és l'anomenada **Llei Òmnibus**, que implica la modificació de 47 lleis d'àmbit estatal i la seva repercussió en normatives de les comunitats autònomes amb competències pròpies. És una llei sectorial que modifica la normativa estatal per adequar-la a la directiva europea, i que afecta directament els col·legis professionals i, com a conseqüència, al **Consejo General de Colegios de Psicólogos** i al **Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya**.

2010

Cap a la 3a Jornada de Coaching i Psicologia a l'Empresa

El Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya va reunir el mes de juny més d'un centenar de professionals amb motiu de la **2a Jornada de Coaching i Psicologia a l'Empresa**, organitzada pel Grup de Treball

Coaching i Psicologia en les Organitzacions de la Secció de Psicologia de les Organitzacions i del Treball del COPC.

Una de les principals novetats d'aquesta jornada és va ser seguida simultàniament a través d'Internet.

Signatura de conveni entre el COPC i BTV

El Col·legi de Psicòlegs de Catalunya va acollir el 8 setembre l'acte de presentació del programa Respira!, de BTV. Compta amb la col·laboració del COPC, i per aquest motiu **Josep Vilajoana**, degà del COPC, i **Àngel Casas**, director d'informació i comunicació de Barcelona, S.A. (BTV), van signar un conveni de col·laboració que té com a principal objectiu treballar plegats per tal de cercar els millors especialistes en cadascuna de les temàtiques abordades i, d'aquesta manera, vetllar per la dignitat i imatge dels psicòlegs i les psicòlogues protagonistes, així com també per la dels testimonis que hi intervindran.

Respira!, pioner a Catalunya en produir i emetre un programa setmanal d'aquest tipus, és un magazine de caràcter divulgatiu, presentat per Lluís Reales.

2011

Neix l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya

El 28 d'abril va tenir lloc, al Col·legi de Notaris de Catalunya, la constitució formal de

l'Associació Intercol·legial de Col·legis Professionals de Catalunya.

El degà **Josep Vilajoana**, hi va acudir en representació del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya, que ocupa una vocalia de salut i participa en la vicepresidència sectorial d'acció social, ensenyament i humanitats.

L'Associació, constituïda per més de 90 col·legis professionals que representen un total de 45 professions, neix per reforçar la presència social dels col·legis professionals, impulsar projectes d'interès comú, actuar com a interlocutora amb les administracions i estudiar qüestions que afecten el col·lectiu transversalment, com la nova Llei de serveis professionals.

Per a Josep Vilajoana, «la formalització de l'Associació Intercol·legial suposa l'oportunitat per a sumar esforços, treballar plegats i reivindicar la precisió i la qualitat professional».

5es Jornades Multidisciplinàries Catalanes de Residències de Gent Gran

Els dies 25 i 26 de març, es van celebrar les **5es Jornades Multidisciplinàries Catalanes de Residències de Gent Gran**. **Josep Vilajoana**, degà del COPC, va ser present durant l'acte d'inauguració.

L'objectiu d'aquestes 5es Jornades va ser de nou apostar pel **treball en equip i centrar l'atenció cap a la persona i la seva família**, augmentar la motivació dels professionals i organitzar jornades que permetin reflexionar sobre la pràctica diària de tots els professionals.

Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

*Entrevista
al professor*

Stephen Palmer

Ponent del 1st International Congress of Coaching
Psychology 2010-2011, Sweden

El passat 16 d'octubre va tenir lloc a Estocolm la Coaching Psychology Conference, dintre del marc del 1er International Congress of Coaching Psychology 2010-2011, com una de les activitats que organitza la *coaching psychology* arreu del món durant aquest any 2011. El Col·legi va ser-hi present amb Maite Sánchez-Mora, com a membre del comitè de direcció interna-

cional i, en representació del COPC-Spain, va tenir l'oportunitat de difondre el Congrés de Barcelona al final de l'acte.

El Congrés va ser organitzat per iniciativa de P.-O. Eriksson, director del Swedish Group Coaching Psychologists. L'acte va reunir psicòlegs *coaches* de la talla del professor Stephen Palmer, Reinhard Stelter, Julie Allan o Jens-Boris Larsen.

El professor Stephen Palmer va accedir a conversar sobre les diferents qüestions tractades en la conferència. Palmer és pioner i, sens dubte, un referent d'aquest moviment internacional. Afable i vital. Del seu extens currículum, cal destacar que és director de la Coaching Psychology Unit de la City University of London, primera unitat a Europa, director del Centre for Coaching de Londres i president honorari de la International Society for Coaching Psychology.

Va ser el primer director de la British Psychological Society - Special Group in Coaching Psychology l'any 2008. Aquest grup el va premiar amb el reconeixement per la seva contribució a la disciplina de la *coaching psychology*. Coeditor i coordinador per al Regne Unit de la *International Coaching Psychology Review*, també és editor de la revista *The Coaching Psychologist*, i ha publicat trenta-cinc llibres. Les seves aportacions sobre el tema són més que interessants.

Quins beneficis pot oferir per als clients la *coaching psychology* en lloc del coaching?

El coaching fonamentat en la psicologia (*coaching psychology*) pot ajudar la persona a superar el seu bloqueig, especialment si és un bloqueig psicològic. El valor afegit dels psicòlegs *coaches* és que utilitzen una gamma més àmplia de tècniques i enfocaments de coaching. En funció del problema que té el client, utilitzen un enfocament o altre més enllà del model GROW i de la PNL o similars.

Heu dit a la conferència que es pot treure la psicologia fora del coaching, però no la psicologia fora de la *coaching psychology*. Podeu concretar una mica més?

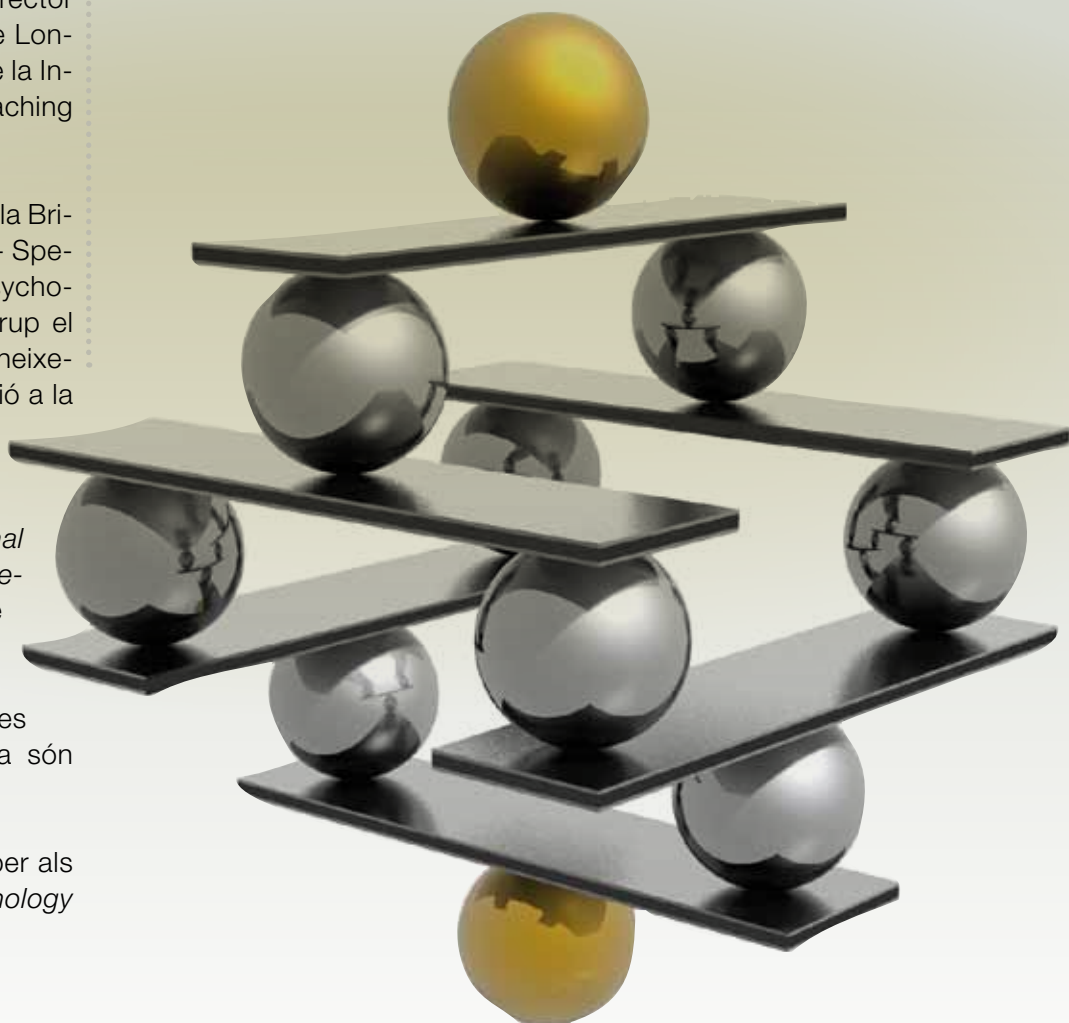
La definició de *coaching* és «un procés per ajudar o facilitar l'execució». En canvi, la *coaching psychology* es defineix com

un procés fonamentat en teories i enfocaments psicològics i, per tant, és un enfocament més científic.

Ens podeu dir la diferència que hi ha entre la *coaching psychology* i l'aconsellament (*counseling*) o la psicoteràpia?

Tant el coaching com la *coaching psychology* es focalitzen en el present, és a dir, en «l'aquí i l'ara», i en objectius futurs, mentre que molts enfocaments de psicoteràpia i aconsellament (*counseling*) —encara que no tots— es focalitzen molt en el passat, especialment en la infantesa.

Professor, a l'octubre signareu un MoU (*memorandum of understanding*) amb el COPC en representació de la International Society

for Coaching Psychology (ISCP). Quin tipus de beneficis creieu que aquest MoU pot oferir?

La ISCP té com a objectiu desenvolupar en l'àmbit mundial la *coaching psychology*. Per tant, el MoU és un objectiu i una oportunitat per ajudar a desenvolupar la *coaching psychology* com una subdisciplina de la psicologia, i també com a disciplina professional. Estem molt contents de poder col·laborar amb els nostres col·legues d'Espanya, i ens fa molta il·lusió que s'organitzi aquest 1st. International Congress of Coaching Psychology, Spain 2011.

Creieu que aquestes sinèrgies i les noves tecnologies fan que aquest moviment es faci gran de manera més ràpida?

Com que els col·legis professionals de psicòlegs estan treballant junts en l'àmbit mundial, això fa que tot avanci de manera més ràpida. No esperàvem que hi hagués aquesta òptima resposta pel que fa a quantitat de congressos internacionals (Suècia, Espanya, hemisferi sud, Sud-àfrica...), i això ha estat una grata sorpresa.

Com veieu el futur de la *coaching psychology* en el món universitari?

En els darrers cinc o sis anys les coses han anat canviant, i hi ha estudis de màsters i de doctorat en *coaching psychology* en facultats de psicologia. La *coaching psychology* és molt popular entre els estudiants. Cada vegada hi ha més interès en la *coaching psychology* perquè el focus no està posat en «les coses negatives». Es tracta d'ajudar les persones a estar millor i a aconseguir els seus objectius. Va més enllà de la

psicoteràpia i l'aconsellament, pot ser breu i alhora profunda.

Va ser fàcil canviar el concepte de *psychology of coaching* per *coaching psychology*?

Va ser fàcil perquè el terme de *psychology of coaching* s'utilitzava des dels anys vint, principalment en l'àmbit de l'esport. Quan parlem de *coaching psychology*, ens estem referint a tots els àmbits.

En la conferència heu dit que la *coaching psychology* no és sempre un pla d'acció. Hi ha una diferència entre coaching i ajudar la gent a trobar solucions?

De vegades hi ha clients que no són conscients del que volen, i en aquests casos el coaching pot ser que no els ajudi i, en canvi, des de la *coaching psychology*, mitjançant una entrevista motivacional, es pot ajudar la persona a prendre consciència del que vol i facilitar el procés.

Penseu que la *coaching psychology* pot ser aplicada en diferents àrees?

La *coaching psychology* pot ser aplicada en totes les àrees: salut, educació, esport, per gent a l'atur, etc.

Aviat us veurem a Barcelona. Ens fa molta il·lusió tenir-vos entre nosaltres. Moltes gràcies per concedir-nos aquesta entrevista i permetre'ns conèixer de la vostra mà una mica més profundament la *coaching psychology*.

Jo també tinc moltes ganes d'anar a Barcelona. Estic esperant trobar-me amb els meus col·legues i també fer nous amics. A cada congrés coneixes gent molt interessant i es fan coses noves. Em fa molta il·lusió aquesta experiència i espero que em tornis a fer una altra entrevista.

Maite Sánchez-Mora,
Vicesecretaria del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya (COPC)

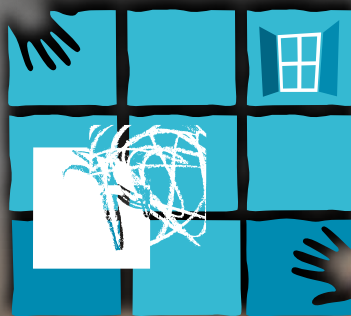
Montserrat Ribot,
Secció de Psicologia de les Organitzacions i del Treball (COPC)

Helena Prats,
Premsa i RRPP (COPC)

CRÓNICA DEL 1ST international congress of coaching psychology spain

2010-2011

El 11 y 12 de octubre se celebró el **1st International Congress of Coaching Psychology 2010-2011 - Spain** en el edificio de la *Casa Convalescència* de la *Universitat Autònoma de Barcelona* (UAB), edificio emblemático y patrimonio cultural de la humanidad.

Bajo el lema «**Reuniendo a la comunidad internacional**», Barcelona ha acogido este evento organizado por el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya (COPC) y auspiciado por el Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos (COP), la UAB y la Psicofundación.

Los medios de comunicación interesados en la genuinidad del tema difundieron la noticia a través de prensa y televisión. Cabe destacar, también, el impacto que tuvo en la red gracias a la

colaboración del Consejo General de COP, la International Society for Coaching Psychology (ISCP) y varios colegios autonómicos.

El encuentro reunió a 250 asistentes con presencia de profesionales nacionales y también procedentes de Australia, Italia, Suiza, Suecia, Brasil, Argentina y Puerto Rico. Compartimos, durante dos días de un otoño resistente, un tiempo y espacio en el que tuvieron lugar la presentación de seis conferencias plenarias, nueve *papers* de investigación, nueve talleres y la exposición de ocho pósters. Hubo también lugar y tiempo para el trabajo en red, a pesar de ser una agenda apretada y respetada en ambas jornadas.

Inauguró el acto la Ilma. Sra. **Maite Martínez**, decana de la Facultad de Psicología de la UAB,

quien, con amena exposición, resaltó el valor artístico del singular edificio, así como la institución que representa, destacando el merecido reconocimiento estatal de campus de excelencia. En 2009 la UAB fue la primera universidad catalana en conseguir la distinción en solitario de «Campus de Excelencia Internacional».

Merece mención especial el momento histórico en el que se firmaron dos memorandos «de entendimiento» (*memorandum of understanding*), que determinan una aproximación en beneficio mutuo para las organizaciones firmantes, recordándose, en ambos, la conexión del COPC con organizaciones del Estado español como el Consejo General de COP y la División de Psicología del Trabajo, las Organizaciones y los Recursos Humanos (PTORH).

Con las firmas del Ilmo. Sr. **Josep Vilajoana**, decano del COPC, y del profesor **Stephen Palmer**, presidente de la International

Society for Coaching Psychology (ISCP), se aúnan sinergias relativas a la disciplina de Coaching Psychology. La ISCP tiene como

propósito proveer bases organizacionales y prácticas para las actividades en el campo de la Coaching Psychology.

El otro memorando de entendimiento presenta cuatro firmas. Por parte del COPC, el Ilmo. Sr. **Josep Vilajoana**, decano, y la Sra. **Carmen Santos**, presidenta de la Sección de Psicología de las Organizaciones y del Trabajo (SPOT); en representación de Society for Industrial and Organisational Psychology of South Africa (SIOPSA) y de su Coaching Psychology Special Interest Group (CPSIG), respectivamente, la Sra. **Aletta Odendaal** y la Dra. **Anna-Rosa Le Roux**. SIOPSA es una institución independiente, que representa a los psicólogos y a las psicólogas del ámbito organizacional en Sudáfrica y alberga al grupo CPSIGSA.

Con esta alianza se favorece y potencia la relación entre ambos colectivos.

El proyecto de ofrecer sede de este congreso en Barcelona nace en **septiembre de 2010**, cuando **Josep Vilajoana** se hace eco de la gran oportunidad que para el COPC supone ser el representante nacional de este movimiento internacional de psicólogos coaches liderando Cataluña el evento español.

Para poder llevar a cabo este proyecto local, se constituyeron cinco comités: de Honor (con representantes del Consejo General de COP, la División de PTORH, el COPC y la UAB); de Dirección (compuesto por miembros de las juntas directivas de cuatro secciones profesionales y de la junta de gobierno del COPC); Científico (mayoritariamente compuesto por miembros de la SPOT, de la Sección de Psicología Clínica y de la

Salud y de la junta de gobierno del COPC); Organizador (seis miembros de la SPOT y uno de la Sección de Psicología Clínica y de la

Salud), y el Comité de Apoyo, que estuvo compuesto por colaboradores del COPC: gerencia, prensa y relaciones públicas, comunica-

ción y marketing y relaciones con el Consejo General de COP.

Ricard Cayuela, vicedecano del COPC e impulsor original y entusiasta de la acreditación como psicólogos y psicólogas coach, confirmó que estamos ante un nuevo desarrollo profesional que aúna psicología y coaching, lo que, a tenor de los orígenes y fundamentos de este movimiento, constituye un planteamiento asociativo tan lógico como coherente y oportuno.

A partir de enero de 2012, los psicólogos y las psicólogas colegiados podrán acreditarse como psicólogos y psicólogas coach recibiendo una formación *ad hoc* sobre esta disciplina, abriendo, en definitiva, el abanico de desarrollo profesional que repercute sobre las oportunidades laborales.

«Como movimiento, está constituido para reunir a la comunidad internacional y estrechar, de manera diferenciada, que no enfrentada, los vínculos con las distintas prácticas»

(Josep Vilajoana, en el mensaje de bienvenida al Congreso)

«Si el coaching evoluciona conjuntamente con la psicología, los psicólogos y las psicólogas podemos trabajar no sólo con el problema, sino también con la potencialidad y fortaleza de individuos y organizaciones» (Josep Vilajoana, en la entrevista del Portal del Coaching)

Desde septiembre de 2010, el COPC está presente en el comité de dirección internacional del Congreso representando a España.

Se decidió la fecha de celebración teniendo en cuenta que el 1st International Congress of Coaching Psychology es un for-

mato de congreso itinerante que iba a tener lugar en varios puntos del mundo, y era necesario que no se solaparan.

En diciembre de 2010 se inició con el evento de Londres; en mayo de 2011 se concentró en el hemisferio sur, en Pretoria

(Australia, Nueva Zelanda y Sudáfrica); Dublín organizó en junio el congreso irlandés; Estocolmo, en septiembre, y Barcelona, en octubre.

Para poder reunir a la comunidad internacional del movimiento era necesario contar con un máximo de exponentes extranjeros y que la representara, ya que era una ocasión para dar a conocer este movimiento en el Estado español.

Acudieron ponentes procedentes de siete países, siendo la siguiente la distribución:

- El 42 % de las actividades fueron presentadas por psicólogos y psicólogas coaches nacionales.
- El 21 % procedían de Australia.
- El 17 % procedían de Reino Unido.
- El 8 % correspondía a Dinamarca.
- Y el 4 % de Portugal, de Sudáfrica, así como de Italia.

Las **conferencias plenarias** fueron a cargo del profesor **Stephen Palmer**, el Sr. **Joan Quintana**, el profesor **David Lane**, el profesor Dr. **Roberto Luna-Arocas**, el Sr. **Peter Zarris** y el profesor Dr. **Giorgio Nardone**.

Hubo brillantes exposiciones que transmitieron conocimiento y dieron luz sobre:

Coaching Psychology, movimiento y disciplina:

- Orígenes en la psicología del coaching, desarrollo y evolución a través de las *coaching psychology units* de universidades de prestigio y de grupos de interés de instituciones de psicología o de Coaching Psychology. Nuevos retos con buenas perspectivas de futuro.

Modelos:

- Coaching relacional, a través de cinco acciones poderosas. Coaching estratégico, que se

basa en el *problem solving* estratégico.

Énfasis del coaching basado en la evidencia:

- El papel de las actitudes, esquemas y marco de referencia del coach, tanto a nivel personal como ejecutivo, y su influencia en la percepción de la autoeficacia y rendimiento. El porqué supone una diferencia, incluyendo la administración de herramientas de evaluación psicométricas y de 360°.

Los **talleres** fueron actividades que permitieron a sus asistentes vivenciar modelos y herramientas:

- Bodhi-22, de modelo competencial ejecutivo; fotolenguaje, herramienta del coaching teleológico; la psicología positiva aplicada y la Coaching Psychology aplicadas al mundo real. También se pudieron identificar las competencias imprescindibles que tienen que estar presentes en un psicólogo o psicóloga coach con un modelo competencial de Coaching Psychology, *Multirate assessment*: 360 y centro de desarrollo.
- La transformación relacional en el desarrollo de equipos; el coaching narrativo-colaborativo, con individuos y con grupos, y el coaching educativo.
- Bajo el título «Coaching Psychology-Red académica española» se inició una línea de investigación de carácter transversal.

Se expusieron **papers**, estudios de investigación centrados en el entorno deportivo, ejecutivo, educativo, de salud, y de las tendencias emergentes del coaching, desde la perspectiva de la Coaching Psychology en Sudáfrica.

Fueron realizadas dichas actividades por parte de: profesor **Stephen Palmer**, Sr. **Joan**

Quintana, Sra. **Vicky Ellam-Dyson**, Sr. **Peter Zarris**, profesor Dr. **Roberto Luna-Arocas**, Dr. **Miguel García Sáiz**, Sra. **Dafne Cataluña**, Dra. **Suzy Green**, Sra. **Toia Castellá**, Dr. **Antoni Giner**, Sra. **Roser Lladó**, Sra. **Hermínia Gomà**, profesor Dr. **Reinhard Stelter**, Dra. **Josephine Palermo**, Dra. **Diana Aguiar**, Sr. **Alberto Mariño**, Sra. **Aletta Odendaal**, Dra. **Anna-Rosa le Roux**, Sr. **Juan Carlos de la Osa**, Sr. **Javier Rodríguez**, profesora Dra. **M. Claustre Jané** y Dra. **Irene Carracedo**.

Ocho **pósters** estuvieron expuestos y cuatro miembros del comité científico valoraron el mejor de ellos, a excepción de uno que no concursaba, por pertenecer sus autores al comité.

Las investigaciones presentadas fueron relativas a:

Proceso y sus beneficios: desarrollo de competencias individuales y de equipo, presencia de principios psicológicos y aplicación de herramientas psicológicas.

Los escenarios motivo de estos estudios fueron: psicólogos y psicólogas coaches, equipos, ejecutivos, estudiantes universitarios, empleados de emergencias y en entorno presencial y virtual. El póster ganador fue «Los beneficios del coaching: la opinión de los directivos» y las Sras. **Mª Luisa Crespo** y **Carmen Gil**, de EADA, y el Dr. **Joan Boada** de la URL, sus autores.

Los autores de los otros pósters fueron: Sras. **Emanuela del Pianto**, **Silvana Dini**, **Ida Sirolli** y **Valeria Mastrantoni**; Sr. **Francisco-Solano Romero**; Sres. **Jordi Tous**, **Pilar Bonasa**, **Carolina Mayor**, **Ivette M. Espinozza**, **Olga Rybina**, **Estalina Cívico**; **Silvia Durán**; **Miquel A. Aguilar**, **Ángeles Pedrosa** y **Ricard Díaz**; Sres. **John Alexander Baquero**, **Defltlef Urhane** y **María Rodríguez Moneo**; Sras. **Macarena García Goldsmith** y **M^a del Carmen Martínez Cortés**, y Sres. **Ricard Cayuela**, **Mª José Poza** y **Maite Sánchez-Mora**.

Se cumplió con el objetivo de reunir a la comunidad internacional y darla a conocer en territorio nacional, siendo múltiples los mensajes de agradecimiento recibidos.

Con el evento de Barcelona se cierra esta serie de encuentros del congreso itinerante 1st International Congress of Coaching Psychology 2010-2011.

El **sitio web** del Congreso <http://coaching.psychology.congress.spain.copc.cat/> recibió 1.263 visitas desde abril a octubre, y ofrecerá información gráfica del evento y noticias de interés relativas.

Maite Sánchez-Mora García, Juan Carlos Jiménez Remedios, Mª José Poza Lozano, Carmen Santos Chocán

Comité de Dirección del 1st International Congress of Coaching Psychology 2010-2011 - Spain

1ST international congress of coaching psychology spain

2010-2011

CLAUSURA

Este es el momento de poner el broche final a estos dos días de trabajo intenso. Para ser conciso y breve, intentaré acercar mis palabras al excelente nivel demostrado por todos los participantes al Congreso, empezando por el agradecimiento a todos por su asistencia, teniendo en cuenta que el día de hoy es festivo en el Estado español.

También quiero mostrar mi agradecimiento a todas las personas del Colegio Oficial de Psicólogos de Catalunya que han participado en la organización y que han hecho posible que este evento haya funcionado.

Quiero agradecer a todos los ponentes la implicación, la disponibilidad, el rigor y, sobretodo, la sinceridad al hablar de su experiencia vital, académica y profesional, entendiendo por ello la intervención y la investigación. En cuanto a estos ámbitos, creo que estamos empezando a coincidir en que es posible investigar y que hay que investigar demostrando de alguna forma la veracidad de lo que hacemos, los resultados, y contrastarlo con otros *partenaires*. Además, los ponentes nos han manifestado el deseo de crecer y su compromiso con los sujetos con los que trabajan, ya sean personas, empresas u otras organizaciones.

Otro de los agradecimientos es para la Universidad Autónoma de Barcelona, que se unió a este proyecto facilitando este magnífico espacio para realizar el Congreso.

Voy a intentar hacer, también, un agradecimiento especial en una de las lenguas que se han usado en este Congreso. «Besides the Spanish speakers we have all been splendid, exceptional for me –we have Joan Quintana, Roberto Luna, in the plenary conferences– I would like to specially thank Stephen Palmer, Peter Zarris, David Lane, for their patience in communicating and Dr. Green, Vicky Ellam-Dyson, Aletta Odendaal and Anna-Rosa Le Roux for their warm and also their rigor». *(Además de los ponentes españoles que han sido todos espléndidos, excepcionales para mi, puedo citar a JQ, a RL, en las conferencias plenarias, me gustaría agradecer especialmente a SP, PZ, DL su paciencia en la comunicación y a la Dra. Green, VED, AO y ARLR su calidez y también su rigor.)*

Añado, aquí también, al profesor Nardone, a quien de alguna manera quiero agradecer su disponibilidad para llegar como ha llegado y entrar poniéndonos ya en un brete, con esas definiciones que podremos comentar de la *coaching psychology*. Anoto una de las muchas interesantes consideraciones que nos hacía en relación al tema de las tecnologías. Estamos diariamente peleando con las tecnologías en lugar de incorporarlas a nuestra intervención, a nuestro trabajo. Y parece imprescindible ponerse con ellas y emplearlas, no sé si con esa creatividad, pero al menos intentarlo.

Volviendo a lo esencial, en cuanto a los contenidos, nos hemos propuesto unos objetivos y estamos «working process», y esos objetivos, para este Congreso, para el Colegio de Psicólogos de Catalunya son esencialmente expandir la *coaching psychology*, término que habrá que traducir de alguna manera a nuestros idiomas y, sobretudo,

extenderla al resto del Estado español.

Hablo pues, aquí, en calidad de decano del Colegio de Psicólogos de Catalunya, pero también, por delegación de su presidente, como vicepresidente del Consejo General de Colegios de Psicólogos de España, es decir, que contamos con este visto bueno para tratar de hacer, en todo el territorio del Estado español, que ese movimiento, esa tendencia, esa conceptualización de la psicología del coaching empiece a funcionar. Ese es un objetivo. Vemos que nos acercamos a él con la organización de este evento.

Otro de los objetivos es establecer vínculos a nivel internacional. Está claro que aquí hay personas de distintas comunidades, de distintas nacionalidades. Esa despedida que yo daba hace unos momentos a dos representantes de Sudáfrica indica que queremos mantener esos vínculos, y vamos a necesitar para eso la tecnología.

Queremos establecer esos vínculos internacionales para compartir el afecto y el conocimiento, poder contrastar, poder ver si realmente determinadas técnicas, determinados enfoques nos sirven de igual manera en un país o en otro. Y, por tanto, no solo decírnoslo, sino además investigar en ese sentido y verificar. Creo que era Peter Zarris quien hablaba de «hay que poner en juego, hay que demostrar la evidencia». No le pongo un adjetivo más a la evidencia, pero probablemente demostrar algo de lo que hacemos.

Por lo tanto, tiene muchísima importancia para nosotros, en ese objetivo, la firma de los dos memorándums, que son declaraciones de intenciones, de colaboración y de deseo de compartir el conocimiento, por un lado, con la International Society Coaching Psychology, pero también con las entidades que en Sudáfrica trabajan con la *coaching psychology*, especialmente en el ámbito de empresa.

Otro objetivo que se materializaba en germen esta tarde, creo, sería el de iniciar una red de investigación entre distintas universidades. Las universidades son instituciones muy pesadas que tienen un funcionamiento muy lento, y que en el tema de la *coaching psychology*, al menos en el territorio español, están muy lejos del lugar que ocupan otros países. Y, por tanto, subirnos a este carro, compartir de alguna manera los avances de otros lugares nos puede ayudar a establecer una red que nos permita investigar de varias maneras sobre los distintos modos de trabajar estrictamente *coaching psychology*.

Y, por otro lado, aparte de los objetivos, tomamos unos compromisos. Han aparecido en distintos ponentes ideas comunes, como serían la necesidad de una conceptualización de la *coaching psychology*. Hay que volver a la conceptualización, volver a definir qué es lo que estamos haciendo y qué podemos hacer.

Otro compromiso es la acreditación. En España hay distintos trabajos en gestación; en Cataluña, Valencia, Madrid, hay grupos que están trabajando por la acreditación de los profesionales psicólogos *coach*. En otros países, también: Suiza, por ejemplo. Vamos a poner esto en común, y habría que llegar seguramente a un cierto consenso de qué quiere decir acreditar a los profesionales que puedan trabajar en este ámbito y que no incurran en algunas de las posibilidades, vamos a llamarlas «delictivas», que nos citaba el profesor Nardone, que valen para otras actividades de los psicólogos y de otros profesionales.

Por último, en cuanto a los compromisos, está la formación. Está claro que se han establecido comparaciones en lo que es la formación. Cuatro años, tres años, Bolonia, ¿eso para qué da, qué competencias concede, para hacer qué cosas? Cuando hablamos de coaching, estamos exactamente en lo mismo. Por tanto, éste es un campo, la formación continuada, que creemos que pertenece en pleno derecho a los colegios profesionales, en sintonía con las universidades. Las universidades, en principio, ya han hecho su trabajo. Han hecho el grado, han hecho los

másteres... Entonces, ahí aparecen probablemente las organizaciones profesionales para cumplir con ese itinerario y dar un paso más allá.

Dicho esto, con todos estos compromisos y con todo lo que, de alguna manera, quería yo comentaros, creo que me estoy dejando algo que tiene que ver con el futuro inmediato, y es que este movimiento sí tiene ya fechas y tiene lugares. Estamos hablando de la III Conferencia Europea de Coaching Psychology 2011, London, en diciembre. Otra conferencia, un poco más lejos en el tiempo y en el espacio, en noviembre de 2012, será en Australia, en el hemisferio sur; *coaching psychology* en aquellas latitudes.

Y se habla, también, de un congreso en Italia de *coaching psychology* en marzo de 2013. Es decir, no son fechas cerradas, quizás no están en la web, pero sí que indican que hay un cierto movimiento que no para y que, por tanto, estamos en sintonía, estamos en buena onda, porque eso se mueve y crece. Así pues, con esa idea de que eso se mueve y crece con los compromisos y los objetivos a los que aludía, lo único que quiero es agradecer por enésima vez a todas las personas asistentes el grado de compromiso, el grado de interés en compartir conocimiento, y animarlas a seguir en esas olas que se están produciendo en distintos países.

Gracias, y nos vemos en el siguiente encuentro.

Josep Vilajoana
Decano del COPC

CURSO EMDR LEVEL I (Basic Training)

Eye Movement Desensitization and Reprocessing (Desensibilización y Reprocesamiento por los Movimientos Oculares)

Terapia creada por la Doctora Francine Saphiro (USA)
Organizado por la Asociación EMDR España

F. Saphiro

Lugar de celebración: Barcelona
Fechas: 27, 28 y 29 de Enero de 2012
Trainer: Isabel Fernández
Co-trainer: Francisca García
Precio: 550 €
Dirigido a: Psicólogos, médicos y psiquiatras con alguna experiencia como terapeutas.

13th EMDR Europe Conference
Palacio de Congresos MADRID
15-17 Junio 2012
www.emdr2012.eu

Información e inscripciones:

Asociación EMDR España.
Londres 28, 2ª A. Madrid 28028
91 725 67 45 - www.emdr-es.org - info@emdr-es.org

¿Qué se puede tratar con EMDR?

Todo tipo de patologías derivadas del trastorno de estrés post traumático, fobias, trastornos del sueño, duelos complicados, trastornos somatoformes, trastornos de ansiedad, trastornos disociativos, etc.

¿Qué es el EMDR?

EMDR es un abordaje psicoterapéutico integrativo e innovador, validado científicamente que enfatiza el Sistema de Procesamiento de Información intrínseco del cerebro y de como son almacenadas las memorias, que acelera el tratamiento de un amplio rango de patologías.
EMDR es una terapia de ocho fases que se ha utilizado a Nivel Mundial en la última década como un tratamiento empíricamente validado para el trauma Asociación Psiquiátrica Americana (APA).
Esta terapia fue descubierta por la Dra. Francine Shapiro en 1987 y se ha desarrollado a través de estudios de investigación durante los últimos 20 años.

¿Qué dicen del EMDR?

"La rapidez con que ocurre el cambio durante EMDR contradice la noción de tiempo como esencial en la curación terapéutica. En sus protocolos, Shapiro integró elementos de distintas escuelas de psicoterapia, haciendo EMDR aplicable a una enorme variedad de patologías y accesible a terapeutas de distintas orientaciones" (Bessel Van der Kolk, MD, Director HR1 Trauma Center, Ass. Professor Pshiquiatry, Harvard).

PROGRAMA

- I. EMDR como herramienta terapéutica.
- II. Las ocho fases del protocolo
- III. Reelaboración de emociones intensas y tratamiento de bloqueos.
- IV. Estrategias para elaborar blancos.
- V. Protocolo de niños y duelos
- VI. Demostración
- VII. Ocho horas de prácticas para aprender el método.

PRÓXIMAS FORMACIONES 2012

NIVEL I

2, 3 y 4 de Marzo 2012 (Madrid)
4, 5 y 6 de Mayo 2012 (Córdoba)

SUPERVISIÓN BÁSICA

Revisión del Protocolo Básico (6 horas)
Conceptualización de Casos (4 horas)
www.emdr-es.org/formacion/supinfo.htm

OTRAS FORMACIONES

Conferencia Europea EMDR
Por los caminos de la curación
15-17 de Junio de 2012 (Madrid)

NIVEL II

7, 8 y 9 de Septiembre 2012 (Barcelona)
23, 24 y 25 de Noviembre 2012 (Madrid)

Información e inscripciones: www.emdr-es.org/formacion.htm

cara a cara

Mercè Pérez Salanova: primera degana del COPC

Neix a Barcelona l'any 1952. Es llicencia en psicologia per la Universitat de Barcelona l'any 1974.

L'any 1978 comença a treballar en l'àmbit de l'envelliment. Després d'un període inicial a l'Obra Social de la Caixa, prossegueix la seva activitat a la Diputació de Barcelona i a la Universitat Autònoma de Barcelona. En aquesta universitat, actualment combina l'activitat docent i la de recerca a través de l'Institut de l'Envelliment, amb la direcció del programa La Universitat a l'Abast, que va crear l'any 2000.

Mercè Pérez Salanova inicià la seva vinculació amb el moviment professional dels psicòlegs l'any 1977 i va ser la primera degana del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya quan es va constituir el 1986.

Però el camí no havia estat fàcil ni curt. Algunes dades a destacar són: la creació el 1970 de la Secció de Psicologia dins el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats i l'aplicació de l'anomenat *Pla Maluque*, a finals dels anys seixanta, a la Universitat

de Barcelona. Amb aquest pla es va obrir el camí a la llicenciatura de psicologia dins la Facultat de Filosofia i Lletres, fent realitat un desig de molts professionals i de molts estudiants.

El 1977, quan la Mercè va ocupar el càrrec de vicepresidenta de la Secció de Psicologia, la reivindicació d'una organització professional dels psicòlegs estava present arreu l'Estat i, en el cas de Catalunya, es concretava en la creació del col·legi català. És en aquest context que el Congrés dels Diputats aprova el 31 de desembre de 1979 la llei de creació del Colegio Oficial de Psicólogos.

Es crea, doncs, un col·legi estatal estructurat en delegacions.

La Junta del Colegio Oficial de Psicólogos de España —on Mercè Pérez Salanova era vicepresidenta— acordà uns estatuts que preveïen la possibilitat de segregació

dels col·legis. Però la situació política va impedir que aquells estatuts fossin aprovats pel Congrés dels Diputats, i es tanca la possibilitat de crear el col·legi català a través del marc legislatiu estatal. En ple desenvolupament de les competències estatutàries, el Parlament català, a la sessió del 9 de desembre de 1982, aprovà la Llei de col·legis professionals, que permetia la creació de col·legis a Catalunya, amb independència dels col·legis estatals.

Quan li pregunto quins són els seus records de la creació del COPC, em respon que va ser un temps marcat per la intensitat, el treball intens en equip, amb esperit de cooperació i una gran col·laboració.

Recorda amb molt d'afecte i respecte les magnífiques persones que la van acompanyar en la Junta i la gestió del Col·legi; en aquests records prenen especial força els noms de Lluís Maruny i Núria Vendrell, companys de la Junta, i Albert Serra i Núria Camps, motors de l'equip professional.

«Havíem estat "Delegació", i féiem servir el nom de Colegio de Psicólogos de España-Catalunya. L'any 1980, teníem l'esperança que molt aviat s'aprovarien els estatuts del Colegio i s'obriria la via perquè les diferents delegacions es convertissin en col·legis independents, però no va succeir així.

El Parlament català va aprovar l'any 1982 la Llei de col·legis professionals a Catalunya, aprovació que va permetre la creació del nostre Col·legi. Aquest fet va generar una cla-

niem un bon ventall de grups de treball en el camp de l'educació, l'orientació professional, la salut mental, el treball, la intervenció social, la psicologia jurídica, les toxicomanies, les condicions de vida a les presons, la psicoprofilaxi obstètrica, la psicogerontologia.

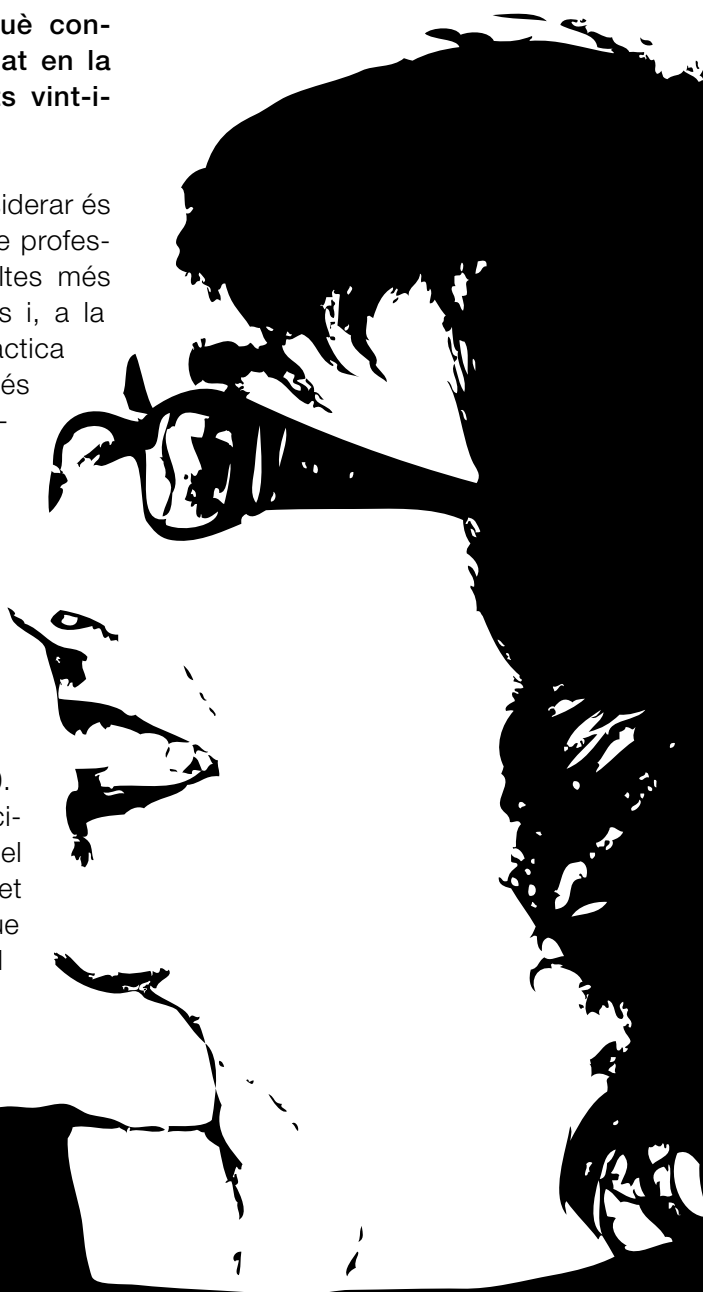
També el reconeixement professional i institucional és molt més gran avui. Val a dir, però, que l'esforç de molts col·legues arreu de l'Estat ja havia generat un progressiu reconeixement.

ra asimetria en la relació entre la institució col·legial catalana i el Colegio de Psicólogos de España; si parem atenció als noms, s'aprecia clarament. Val a dir que, per part nostra, ens havíem assessorat àmpliament i n'estàvem molt convençuts. La creació del nostre Col·legi a través de la legislació catalana va ser molt difícil de comprendre per part dels companys de la Junta del Colegio. Ells consideraven que no respectàvem l'ordre derivat de la llei aprovada pel Congrés dels Diputats; en aquells moments predominava la lògica de la uniformitat, és a dir: tots els col·legis s'havien de crear simultàniament. Va haver de passar molt de temps perquè es compregués la nostra decisió que sempre vam considerar encertada. Cal recordar que la llei que va permetre, finalment, la creació dels diferents col·legis a l'Estat espanyol, va trigar uns quants anys.

El nostre Col·legi, tant en el període que érem «Delegació» com quan ja vam ser col·legi català va ser pioner en molts aspectes.»

Parlant de canvis, què consideres que ha canviat en la psicologia en aquests vint-i-cinc anys?

«El primer que cal considerar és l'augment de la xifra de professionals. Ara hi ha moltes més psicòlogues i psicòlegs i, a la vegada, la nostra pràctica professional està més implantada en la societat. També ha crescut el nombre de facultats de psicologia i el ventall d'ofertes formatives de post-grau. Ara, el nostre Col·legi té més de 12.000 col·legiats, i fa vint-i-cinc anys vam començar amb 3.500. Avui tenim vuit seccions que engloben en el seu interior quaranta-set grups de treball. La que té més grups de treball és la Secció Clínica, amb setze. Fa vint-i-cinc anys
t e -

munitat i defensar els drets dels ciutadans a uns serveis professionals de qualitat, dels quals els professionals érem responsables. Teníem molt present que, a més a més de psicòlegs i de treballar pel col·lectiu professional, formàvem part d'un projecte de societat catalana i democràtica, amb amplitud de mires. Per a mi, un bon exemple d'aquesta concepció és la posició activa del nostre Col·legi acollint els col·legues que fugien de les dictadures llatinoamericanes i integrant les seves experiències i coneixements en els programes formatius.»

Com veus actualment el lloc del Col·legi en relació amb la realitat de la professió?

«El nostre Col·legi té molta responsabilitat. En aquest moment és el segon de l'Estat espanyol en nombre de col·legiats i, a més d'aquest aspecte, hem de pensar que en la realitat de la professió hi ha una estreta vinculació entre la pràctica professional a Catalunya, a Espanya i a Europa. Des que es va crear el Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos de España, s'han anat normalitzant les nostres relacions. Actual-

Com a exemple, a mitjans dels anys vuitanta, quan es va crear la comissió ministerial per a la reforma de l'assistència psiquiàtrica —en l'entorn de l'aprovació de la Llei general de sanitat promoguda per Ernest Lluch—, jo vaig ser nomenada vocal en qualitat de psicòloga, perquè des del Ministeri es considerà que calia la presència de la nostra professió. No obstant això, tot el que fa referència al reconeixement de la professió és un terreny al qual cal que dediquem esforços continuadament.»

Com era la funció social del Col·legi?

«El Col·legi estava fortament compromès amb el nostre entorn. Pel context històric i polític, teníem una visió menys

corporativa que l'adoptada, sovint, pels col·legis professionals posteriorment. I he de dir que aquesta concepció, aquest compromís, era una característica que ens unia amb la Junta del Colegio de España. Per a nosaltres era molt important defensar les relacions amb la co-

ment, tu com a degà ets membre de la Junta d'aquest Consejo General, i ben segur que com a vicedegà del Consejo deus veure aquesta vinculació.

Per tant, entenc que tenim responsabilitat de com es decideixen i es fan les coses a Catalunya, a Espanya i també en la relació amb Europa. Les coordenades europees són importants perquè signifiquen referències comunes i pautes a seguir. La meua opinió és que s'ha de dedicar una atenció important a les organitzacions de caràcter europeu i establir de manera creativa les connexions que siguin necessàries.

Una altra tasca important del Col·legi és admetre i donar suport a la gran varietat que caracteritza la nostra professió. Sempre és un repte; el més recent és el derivat del reco-

neixement de la professió del psicòleg general sanitari que figura en la Llei general de salut pública aprovada pel Congrés dels Diputats el mes de setembre; amb aquest reconeixement hem avançat molt. A la vegada, no podem oblidar que, tot i que l'àmbit de les ciències de la salut és molt ampli, hi ha activitat professional que no se cenyeix a l'entorn de la salut. Em refereixo, entre d'altres, als àmbits de l'educació, del treball, i també de tot l'espectre psicosocial. Moltes psicòlogues i psicòlegs treballen en aquests àmbits i les intervencions que fan són expressives de la diversitat que caracteritza la nostra pràctica professional.

El mateix Paco Santolaya, president del Consejo General de Colegios Oficiales de Psicólogos de España, ha reconegut que la psicologia és

essencialment clínica, però no és solament clínica. Ara, des del Col·legi ens toca aportar una reflexió creativa que aprecii acuradament les diferents pràctiques professionals dels psicòlegs, esbrinar quines i per quins arguments han d'inscriure's en les coordenades de la psicologia sanitària. Ens hi haurem de dedicar de manera creativa i amb una mentalitat oberta i reconixedora de la complexitat de la professió.

També penso que el Col·legi ha de propiciar una mirada més enllà de la nostra disciplina, una mirada connectiva amb altres disciplines, i per propiciar-la és bo que afavoreixi espais de diàleg.»

Josep Vilajoana i Celaya,
Degà del Col·legi Oficial de
Psicòlegs de Catalunya

Desarrollo Organizacional y Consultoría de Procesos

Dirigido por Itamar Rogovsky

Objetivos

- Desarrollar la profesión de consultor en Desarrollo Organizacional (DO) y en Consultoría de Procesos.
- Favorecer el desarrollo de habilidades para la intervención en procesos de las organizaciones.
- Facilitar la comprensión de los procesos de cambio de las organizaciones.
- Aprender metodología y técnicas de Consultoría y de Desarrollo Organizacional.

Duración: 12 talleres.

Horario: Viernes: de 17:00 a 21:00 h.

Sábados: de 8:30 a 14:00 y de 15:00 a 19:30 h.

Los talleres se imparten una vez al mes (excepto agosto).

- Para participar es necesario enviar el CV y reservar plaza haciendo una preinscripción.
- El coste total se paga antes de iniciar el curso.
- Se expide diploma de Consultor Master en Desarrollo Organizacional otorgado y avalado por el GR Institute for Organizational Development de Tel Aviv (Israel).
- Certificado de asistencia por parte de AEDIPE Catalunya a los participantes que lo soliciten.
- Para la obtención de los diplomas se requiere una asistencia mínima del 80%, la realización de todos los ejercicios individuales y de grupo y la elaboración del proyecto final.

La preinscripción e inscripción se realizan en:

AEDIPE Catalunya

Passeig de Gràcia, 2. 3er 5A. 08007 Barcelona

Tel.: 93 423 84 13 Fax 93 425 07 19

e-mail: do2012@aedipecatalunya.com

El profesor Itamar Rogovsky

Nació en Buenos Aires y vive en Tel Aviv, donde ejerce de Catedrático Senior en la Universidad. Psicólogo y consultor de grandes empresas multinacionales. Miembro fundador y Presidente de GR Institute for Organizational Development, en Israel. Miembro fundador de IODA (Asociación Internacional para el Desarrollo Organizacional), y Diploma de Honor de la misma en 1995. Ex Director General para Latinoamérica del Instituto de Relaciones Humanas de New York. Fue Profesor de Psicología Social y del Trabajo en la Universidad del Litoral de Buenos Aires. Actualmente, entre sus muchos proyectos, imparte y dirige los talleres de Desarrollo Organizacional y Consultoría de Procesos, organizado por AEDIPE Catalunya, en Barcelona.

aediipe
CATALUNYA

GR
המכון לפיתוח ארגוני
Institute for Organizational Development

25

ANYS DE VIDA COL·LEGIAT

Membres de la Junta de Govern: Adolfo Jarne, Raquel Ferrari, Ricard Cayuela, M. Claustre Jané, Josep Vilajoana, Anna Carmona, J. Maria Panés i Maite Sánchez-Mora.
Per motius personals no hi van poder assistir Antonio Anton i Jordi Tous

La festa del 25è aniversari de la creació del COPC, una celebració festiva amb alta participació col·legial que va convidar a la reflexió

El passat dimecres 30 de novembre es va celebrar a l'hotel Rey Juan Carlos I de Barcelona el 25è aniversari del Col·legi. L'acte va comptar amb l'assistència de l'Hble. conseller de Salut el Sr. **Boi Ruiz**, que assistí

en representació del president de la Generalitat, i que va inaugurar, al final dels parlaments i reconeixements, juntament amb el degà, Sr. **Josep Vilajoana**, l'exposició, fins aleshores inèdita, «Cuaderno de internos».

Aquesta obra, formada per vint-i-quatre retrats de persones asilades en manicomis de diversos països de Sud-amèrica i de l'Àsia central, a principis del segle xx, diagnosticades de diversos trastorns mentals,

que va dibuixar el periodista terrassenc Federico Elias, es pot veure actualment a la seu del COPC a Barcelona, i pretén obrir un cicle de debats sobre les diferents maneres d'abordar els trastorns mentals, el seu diagnòstic i el seu tractament, oferint-se com una exposició itinerant en tot l'estat.

L'acte, conduït de forma tant simpàtica com amena i professional, per la periodista **Glòria Serra**, es va iniciar amb un parlament del degà sobre la declaració d'intencions que el Col·legi vol posar de manifest, després de vint-i-cinc anys de trajectoria i de reptes aconseguits, com el reconeixement de la psicologia clínica com a especialitat en la xarxa de

salut pública i el darrer reconeixement de la psicologia com a professió sanitària. També es va parlar sobre la difícil situació actual que viu la societat i l'estímul que aquestes complicades situacions suposen per millorar la qualitat i la rigorositat de la feina. D'aquesta manera l'exposició constitueix un excel·lent pretext per treballar i millorar la qualitat del treball de psicòlegs i psicòlogues.

El debat que es proposa obrir paral·lelament a l'exposició amb el títol «Conviure amb la diferència», que va ser presentat per dos significats col·legues: **Begoña Odriozola**, psicòloga clínica, terapeuta familiar i de parella, la qual participa sovint en intervencions d'emergències i col·labora habitualment en el programa *Respira!* com a representant del COPC, de BTV, entre d'altres, i **Joseph Knobel Freud**, psicoanalista, membre fundador i docent de l'Escola de Clínica Psicoanalítica amb nens i adolescents de Barcelona.

Ambdós van introduir el que serà la primera proposta de reflexió que fa el Col·legi en la direcció de promoure el respecte pels diferents enfocaments terapèutics que caracteritzen la intervenció i cerquen un diàleg, no tan per a coincidir, sinó per a complementar i enriquir el que finalment és la pretensió de millora dels pacients en la que, sens dubte, tots els professionals de la psicologia coincideixen. «Es fa necessari sumar per fer front als reptes i a les dificultats que la societat planteja als professionals de la psicologia, que han de jugar en el mateix equip i no en equips contraris», apuntava el degà en el seu parlament.

No van faltar, tampoc, les distincions a aquelles persones que, per la feina feta i la seva trajectòria professional, van rebre un reconeixement merescut.

A **Mercè Pérez Salanova**, primera degana del COPC, per l'impuls que va donar a la institució i pel seu compromís amb la psicologia durant tots aquests anys.

A **Lluís Reales**, periodista destacat, per la seva sensible proximitat personal envers la psicologia i per l'excel·lent divulgació pràctica de la disciplina que ha fet com a director del programa *Respira!* de BTB.

I a **Salvador Foraster**, llibreter excepcional, per fer trenta-dos anys que és al front de la llibreria Xoroi, especialitzada en psicoanàlisi i psicoteràpia, però també per crear i dirigir l'espai Cinema i psicoanàlisi, per promoure l'Any Freud a Barcelona i coordinar l'espai Freud, entre moltes altres iniciatives en les quals ha estat i està implicat. Les tres persones van rebre, de mans del conseller, del degà i

del vicedegà, respectivament, un pin d'or amb el logotip del COPC i una litografia numerada, creada especialment per a l'ocasió, de l'artista **Patrick Subirats** (<http://patrick-subirats.com>).

L'acte, que va comptar amb gran participació de col·legiats, al voltant d'un miler, va ser emotiu i va reunir els diferents degans i deganes que han estat al capdavant del COPC, marcant, en certa manera, la història de la institució.

D'una banda, com ja s'ha esmentat, Mercè Pérez Salanova com a primera degana i impulsora de l'autonomia col·legial, en un moment socio-polític delicat, va poder treballar amb un equip entregat i entusiasta com ella mateixa, per assolir l'objectiu proposat.

El fet que una de les persones que va ocupar aquest càrrec entre els anys 1990 i 1996 produís un greu trastorn econòmic a la institució fa sovint difícil fer-ne una cronologia senzilla. La persona que la va succeir, la degana Rosa Martí-Sensat, morí després d'un greu problema de salut. Per fer present el seu record, es va posar en marxa l'any 2007 el premi Rosa Martí-Sensat, que el 2012 comptarà amb la seva tercera edició (vegeu bases al web).

Fou present a la festa la qui fóra degana entre 1999-2001 **Montserrat Ferraro** i **Jaume Almenara**, degà de les dues darreres Juntes de Govern del COPC.

Ambdós han marcat diferents moments de la institució amb la seva empremta personal, juntament amb els seus respectius equips de govern.

La gran afluència de persones va fer que moltes de les mostres de reconeixement, cortesia i amistat a aquestes persones i a d'altres, com per exemple a les que fa vint-i-cinc anys que són col·legiades, quedessin en un propòsit ferm, al qual es donarà compliment al llarg dels dies següents a la Festa.

El còctel, amenitzat per un grup musical, va ser el moment que va permetre a col·legiats i col·legiades trobar-se i compartir.

Abans de finalitzar, la Glòria Serra va ser l'encarregada d'extreure les cinc paperetes guanyadores del sorteig de regals que es

va fer entre tots els assistents a la festa.

Sens dubte, la nit del 30 de novembre quedarà en les nostres memòries i ens recorda el camí fet, i el que queda per fer. Des del COPC volem agrair a tots els col·legiats i col·legiades no tan sols la vostra assistència i participació en aquest acte, que d'altra banda és l'excusa perfecte

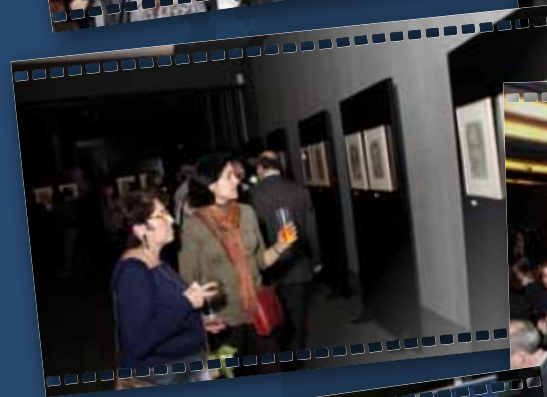
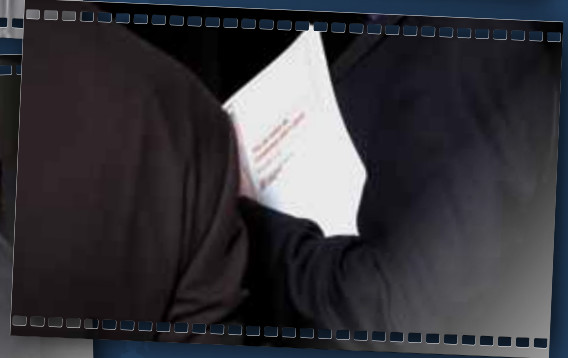
per al retrobament dels professionals, sinó per haver contribuït, cadascú en diferent mesura, durant tots aquests anys, al creixement i desenvolupament de la professió i del COPC. Sense tots vosaltres ara no seríem on som... Cadascuna de les nostres individualitats sumen aquest col·lectiu que ha aconseguit millorar i progressar. Moltes gràcies a tothom!!!

Conviure amb la diferència

Amb l'exposició inèdita «Quaderns d'interns: 24 retrats», fets a mà amb llapis carbó, a principis del segle xx, per Federico Elias, que es reflecteixen tènueament en la portada d'aquesta revista, la Junta de Govern del COP vol assolir diversos objectius:

- Poder gaudir de la capacitat plàstica d'un artista excepcional, plasmant semblants universals del sofriment psíquic de persones tancades en manicomis de principis de 1900 arreu del món.
- Estimular la reflexió sobre l'evolució dels diagnòstics mentals en cent anys.
- Promoure un debat pel reconeixement i la necessària «convivència» entre les diferents intervencions terapèutiques que es porten a terme en la pràctica de la psicologia, per tal de sumar i enfortir el nostre servei a la societat.
- Fer extensiva aquesta proposta arreu, mitjançant la prestació itinerant de l'exposició i dels resultats que es vagin acumulant en el debat previst.

Aquest debat començaria, doncs, de manera immediata en l'espai virtual del COPC a partir dels dos parlaments —que es reproduïxen tot seguit—, per part dels col·legues Begoña Odriozola i Josep Knobel Freud, amb uns continguts que sustenten molt encertadament la proposta de la Junta de Govern, i que es van fer públics en el mateix acte del dia 30, en el 25è aniversari del COPC, del qual teniu àmplia informació en aquesta revista.

A banda de propers comunicats *ad hoc* que es puguin penjar per animar el debat, es tracta, doncs, ja ara mateix, d'endegar el debat fent el comentari d'opinió del que proposen aquests dos companys, i que trobareu en el primer blog de la nova xarxa social del COPC (més informació: www.copc.cat).

Consell de Redacció

Convivir con la diferencia. Joseph Knobel Freud, col. 1736

Quisiera comenzar allí donde termina el escrito del colega Carlos Rey en el catálogo de esta exposición: detrás de cada

dibujo, se ve claramente el sufrimiento personal e intransferible de cada persona: guardan en esa mirada que supo captar el joven pintor las huellas de una historia propia y privada, atrapados en ese cuaderno de internos. Si cada uno de nosotros tuviera la oportunidad de escuchar a cada uno de esos individuos, lo más probable es que desde nuestro particular saber lleguemos a diagnósticos muy diferentes a los que imperaban en los manicomis de principios de siglo; esto es lógico, el problema no es saber que hoy los

diagnosticaríem de forma diferent, el problema és la certesa de que sea qual sea el diagnòstic que le demostrem, lo difícil serà la transmissió entre col·legas de una mateixa professió acerca del mateix.

Seguro que abans del benestar del pacient, nos enfrontarem amb discursos dirigits, condemnats podríem dir avui, a qüestionar-se, interpel·lar-se, descreditar-se...

Estoy de acord en que se hauria poder treballar des del Col·legi acceptant que la psicologia és un camp molt ampli on tenen cabuda diverses corrents que no haurien d'estar condemnades a lluites eternes que no porten més que al desprestigi de la professió. Quan parlem d'aquest espai va sorgir la metàfora de la psicologia com un extens país en el qual, dividits per territoris molt definits, cada corrent de pensament va construir un castell al voltant dels seus camps i va reforçar les seves muralles amb els seus ponts i altres mecanismes de defensa, ningú lluitava per entendre's amb el castell de al costat. Els castells, com una defensa més, van començar a crear fins i tot el seu propi llenguatge i les seves pròpies categoritzacions, de aquest mode se feia impossible tota comunicació. Les coses se compliquen quan a més d'encerrar-se en les seves fronteres i cuidar les seves pròpies idees, els defensors de cada castell comencen a desprestigiar, desautoritzar, desacreditar al castell veí. ¿qui perd realment en aquesta espècie de batalla que se libra entre els diferents camps del saber dins de la psicologia?

Lamentablement el que perd és l'usuari, el aparentment anhelat pacient, perquè la desautorització sistemàtica de l'altre no fa més que confondre als usuaris; limitant, entre altres coses, un diàleg que podria ser provechós, i a vegades, fins i tot necessari. En segon lloc, i gairebé com una conseqüència lògica qui realment perd és el professional de la psicologia: perquè no hi ha res més anti-ètic, anti-estètic, i desprestigiant per a un mateix que un discurs que utilitza l'atac a l'altre professional com a aparent forma de cuidar el benestar del pacient. Mentre els grans "militants" de les corrents de pensament i treball en psicologia cuiden els seus territoris se han oblidat de cuidar el terreny comú: la professió i, si se permet, la dignificació de la professió. Hi ha tot un treball a realitzar per desfer les vides i ridícules rencilles i transformar-les en diàlegs positius que permetin una millor difusió de la psicologia en general i dels diferen-

tes camps on actua o podria actuar. És evident que no podem caure en la "il·lusió" que els diferents camps de la psicologia van a convergir en algun moment: se tracta de treballar per respectar les diferències i acceptar-les, no per borrar-les. És molt greu que, a dia d'avui, sigui encara el psicoanàlisi i la teoria i pràctica freudianes, una assignatura restringida o absent de un considerable nombre de Facultats de Psicologia de Catalunya. Resulta absurd i inexplicable negar una realitat en la que treballen milers de col·legas en tot el món, realitat que hurta a molts estudiants de psicologia, un saber imprescindible per a la seva professió, i que té a més que veure amb la pròpia història de la psicologia i de la humanitat.

Convivir amb la diferència és un espai que se obre per arribar a una espècie de consens, existim, pensam diferent, tenim abordajes diferents, partim de paradigmes teòrics també diferents: però tenim un punt en comú: el desig de curar, de que els nostres pacients arribin lo més proper possible al benestar al que fa referència el nostre decano en el catàleg que avui nos presenta. El desig de que els nostres pacients arribin a ser subjectes capaços d'amar i treballar. ¿serem capaços de treballar sobre aquest tema en conjunt?

Interconnexions i realitat polièdrica. Begoña Odriozola, col·l. 5521

La ciència de la psicologia ha evolucionat molt des dels temps en què Federico Elías va plasmar aquests rostres del patiment humà. Han evolucionat la manera de diag-

nosticar, les estratègies terapèutiques i, sens dubte, la nostra capacitat d'ajuda com a professionals. I queda tant per fer! El cervell humà, la ment humana, l'experiència humana és tan complexa que, com més en sabem, més ens queda per conèixer.

Tradicionalment, hem mirat, estudiat i tractat l'esser humà des de perspectives diferents que s'han anat enrocant fins al punt d'oblidar que tots tenim un únic objecte de coneixement. En la metàfora emprada per Joseph Knobel, en la qual sobre un únic territori (la psicologia) s'alcen diversos castells (les orientacions

teòriques) que pretenen atorgar-se el saber psicològic en exclusiva, veiem reflectida una trista realitat en la nostra història com a disciplina científica.

No és possible entendre tot el territori des d'una única part. Res és possible, avui en dia sense la interconnexió. Si realment tenim interès a copsar i entendre aquest territori comú, els nostres castells han d'eliminar defenses, tendir ponts i vies de comunicació entre uns i altres... El castell que no faci això no sobreviurà en aquest món polièdric. Potser no es tracta —com hem intentat en el passat— de buscar punts de confluència, sinó de connectar-nos i de cooperar, tot i respectant les diferències, que hi són i ben marcades.

Aquest és el repte que ens planteja la Junta de Govern del COPC. Ens demana que obrim la mirada i que atenguem a la necessària interconnexió, tot i les dificultats que això pugui comportar. Res és senzill, però la nostra professió s'ho val. Som nosaltres, els psicòlegs, els que hem de demostrar que del patiment humà i de la capacitat humana de superació i de millora som els qui més tenim a dir. Hem d'entendre que «l'enemic» no rau en el castell del costat, sinó que aguaita en tots aquells territoris fronterers amb altres disciplines —científiques i acientífiques— que pugnen per guanyar paper a costa del nostre.

De camí cap a la Festa de la Psicologia he recordat aquell conte hindú sobre els cecs i l'elefant, que molts de vosaltres segur coneixeu. Sis cecs que no sabien què era un elefant, marxen junts a trobar-ne un per tenir-ne l'experiència directa i així conèixer què és un elefant en realitat. Cadascú d'ells ensopega amb una part diferent de l'animal i, a partir d'aquí, s'inicia una discussió bizantina on cadascú argumenta que un elefant és: «com una llarga serp» (trompa), «com una paret de fang assecada al sol» (el costat), «com un ventall pla» (l'orella), «com una corda vella» (la cua),

«com el tronc d'una gran palmera» (la pota), «com una llança» (els ullals), sense que els seus «egos» els permetin veure que un elefant és la suma de totes les seves percepcions i, fins i tot, molt més que la suma de les parts.

Aquest, de nou, és el repte de la psicologia d'enguany. Si cada orientació es tanca a reivindicar la seva part d'aquesta realitat polièdrica, ens perdrem alguna cosa molt important: l'elefant, és a dir, l'ésser humà que necessita el nostre ajut. Tornant al conte hindú, com podrien els cecs conèixer la realitat global? Aquesta n'és la clau: creure i confiar els uns en els altres; sumar i no competir; escoltar l'altre i afegir un maó més en allò ja construït pel col·lega. Fent això podríem, a més, recuperar la visió. Com? Amb allò que il·lumina el nostre territori: la ciència. És a dir, l'aproximació seriosa al coneixement, amb amplitud de mires i des de la humilitat de qui vol aprendre i de qui sap que cap mètode és infalible, però que un mètode és necessari. Ja no estem per seguir donant voltes a la discussió de si som ciència o filosofia. De ben segur que som les dues coses, però, sigui com sigui, necessitem seguir ampliant coneixements i demostrar que les nostres intervencions, que els nostres tractaments, són útils i eficaços. Per la gran responsabilitat humana i social que tenim, necessitem generar hipòtesis, confirmar-les o refutar-les, seguir cercant l'eficàcia amb perseverança i dedicació.

I avui en dia, més que mai, és necessari actuar des de la pluridisciplinarietat i la interconnexió amb professionals sanitaris de tot tipus, tècnics de tots els àmbits amb qui hem de poder treballar colze a colze amb una única i comuna finalitat: contribuir al benestar de l'ésser humà i alleugerir el seu patiment. Tant de bo tots puguem mantenir aquest objectiu en ment i treballar junts perquè això sigui cada cop més possible.

Unitat i esforç en els moments difícils

Altres/Otras Lectur@s

Cuaderno de Internos

Carlos Rey
Col. 2508
carlosry@copc.cat

Cuaderno de internos es el título de la exposición que, con motivo del 25 aniversario de este colegio profesional, se pudo ver en Barcelona el pasado 30 de noviembre. *Cuaderno de internos* también es el nombre de la carpeta donde el autor guardó las láminas de esta exposición. Son 24 dibujos a lápiz de internos, es decir de pacientes ingresados en manicomios de 14 países, pertenecientes a 4 continentes y dibujados entre 1900 y 1927.

Esta exposición quiere ser itinerante por lo que también se podrá ver en las sedes que este colegio tiene en Girona, Lleida y Tarragona, así como en las sedes de los distintos colegios profesionales que quieran apreciar la sensibilidad por la locura que nos transmite el autor de estos dibujos: Federico Elías.

Aprovechando que esta exposición constituye un pequeño tratado gráfico de Psicopatología Clásica, pues en cada lámina figura el diagnóstico clínico del interno dibujado, también quiere ser utilizada como factor de estímulo para proponer un ciclo de debates entre nosotros y respecto a las diferentes teorías psíquicas, corrientes y orientaciones que configuran nuestras intervenciones terapéuticas. **Convivir con la diferencia** es el título de este ciclo de debates cuya activación se propone llevar a cabo a través de la *xarxa* social de este colegio, invitando a participar en el mismo al resto de redes sociales y sus foros (*facebook, twitter, linkedin*). Estos debates no pretenden la convergencia y mucho menos la unión, sino más bien elaborar entre nosotros que no somos *Uno* sino ejemplo de lo *Múltiple*. Elaboración que precede a la aceptación y respeto de nuestra

diversidad, entendida ésta como riqueza –y no como obstáculo– y como la mejor garantía para asegurar la libertad de elección de los pacientes, al mismo tiempo que pone trabas a la imposición del pensamiento y tratamiento único. **Convivir con la diferencia** es el ciclo de debates que vertebra y da sentido a la exposición artística, buscando el diálogo de los que deberían poder conocerse y no mantenerse en los prejuicios de lo que se desconoce, de los tópicos típicos.

Hemos considerado de interés para nuestro colectivo el transcribir a continuación, y en este número especial de la *Revista del COPC*, algunos de los principales párrafos del texto que conforma el catálogo de la citada exposición que incluye la totalidad de las 24 láminas y que se podrá comprar en cada una de las presentaciones itinerantes de la obra que el COPC pone a disposición de los Colegios de Psicólogo@ nacionales u otras instituciones que se interesen por ella y por el debate que la acompaña.

Diagnósticos con cara y ojos.

«**El Autor**». La vida de Federico Elías Domínguez fue una vida como las de antes; y no sólo porque vivió entre 1886 y 1963, que también, sino por cómo la vivió. Nacido en Terrassa, dio la vuelta al mundo con sus lápices y una pequeña caja de pinturas como único equipaje. De su periplo por el mundo y sus manicomios son los dibujos que se presentan en esta exposición.

Federico Elías trabajó como periodista, supervisor de grabado, crítico y caricaturista en el *Diario de Barcelona*, como profesor de dibujo en Bellas Artes y como

compaginador de la famosa revista de humor gráfico *La Codorniz*. Quizás para los más jóvenes sea pertinente recordar que *La Codorniz* se anunciaba como *La revista más audaz para el lector más inteligente*, y que fue una de las primeras manifestaciones artísticas del pensamiento crítico que se opuso a comer tanta perdiz, con la que se tenía que celebrar la felicidad y paz que nos proporcionó el *Generalísimo*.

Hasta su muerte en 1963 Federico Elías compaginó sus trabajos en el *Diario de Barcelona* y *La Codorniz* con la exposición de sus dibujos, como la que realizó en su Terrassa natal en 1958 en la sala *Amigos del arte* y que tituló: *Apuntes de viaje a mis viejas carpetas*.

La obra. Los dibujos que aquí se exponen es toda la información que tenemos del interés de Federico Elías por *la psique-logia*. Compartimos pues con el artista el mismo sujeto –que no objeto– de estudio. En nuestro quehacer diario tratamos de ayudar a elaborar el *pathos* psíquico mediante la palabra, y nuestro artista nos ha dejado la elaboración artística de su periplo manicomial.

Cuesta imaginarse a este jovencísimo artista conversar con los médicos hasta obtener de ellos el permiso para circular por los manicomios de esa época, y elegir el paciente al que dibujar. Porque sabemos que, sólo etimológicamente hablando, *manicomio* tiene que ver con el cuidado de la manía, es decir, la locura por excelencia. Tampoco el *nosocomio* hizo gala de su significado, pues más que al cuidado de la enfermedad, ambos se convirtieron en un lugar de *internos* –como dice Federico–, y por lo mismo de encierro, y por lo tanto de marginación y exclusión social de unos por los otros... y en nombre de la *invidencia científica* de turno; esa que, como en las láminas de esta exposición, sustituye lo propio del paciente –nombre e historia– por su sambenito.

No debe ser casual que el primer retrato realizado por Federico fuera a un interno que no era un peligro para

sí mismo ni para los demás y mucho menos un enfermo mental. Es *como si* quisiera decirnos que tampoco *lo son... todos los que están*. Por eso es que estos dibujos son elaboraciones artísticas, pero también una manera de liberarlos de su encierro, al rescatarlos y exponerlos al conocimiento público. Un *como si...*, cada dibujo, fuera un interno que nuestro artista se lleva bajo el brazo, escondido en su *carpeta de internos*.

En paralelo a la política asilar de esos años, hay que destacar que los diagnósticos que figuran en estas láminas provienen exclusivamente de la clínica. Esto quiere decir que se trata de un conocimiento que se obtiene a través de la observación, escucha y estudio del paciente.

Diagnóstico, pues, como un saber diferencial, que en el mejor de los casos también es un saber del propio paciente, de su particular experiencia vital, como el pronóstico lo es también de la experiencia clínica del profesional.

A diferencia del sistema de clasificación oficial del DSM (Manual Diagnóstico y Estadístico de los Trastornos Mentales, de la todo poderosa *American Psychiatric Association*), los diagnósticos que aquí se exponen son diagnósticos *con cara y ojos*, y nunca mejor dicho, es decir, clínicos. Esto quiere decir que no son estadísticos como los del DSM, ni responden al

ordenamiento jerárquico de la *taxonomía* con la que se trabaja en biología, botánica o zoología. Por las fechas en las que fueron efectuados (1900-1927), estos diagnósticos pertenecen a la *Edad de Oro* de la psicopatología, o *Psicopatología Clásica*, es decir, al saber sobre el padecimiento psíquico acumulado desde los griegos: Hipócrates y Galeno, por ejemplo y sin ir más lejos, y que las grandes escuelas de lo psíquico de Francia y Alemania nos han transmitido. Psicopatología Clásica y Clínica como un saber *continuum* que, actualmente, el DSM rompe, la Academia a la boloñesa niega, el autoritarismo científico de la clínica oficial de las sintomatologías psíquicas ignora y los mercados ordenan y mandan que así sea.

Otra diferencia entre la *taxonomía* con pretensiones científicas del DSM y la *Psicopatología Clásica*, es que ésta última se ha nutrido de la pluralidad de las teorías psíquicas existentes para crear una nosología (clasificación) y una nosografía (descripción) del *pathos* psíquico, sin renunciar a investigar sobre su *etiología*, y, por lo tanto, ocupándose más de tratar las causas que de paliar las consecuencias.

Aunque no abarcan todo el arco psicopatológico, los diagnósticos que aquí figuran son un pequeño tratado de *patología psíquica*, que no física, puesto que es sinónimo de mental pero no de cerebral. Y también porque, a diferencia del modelo anglosajón, nuestro saber sobre lo psíquico no tiene anatomía sino clínica, es decir, una sintomatología, o conjunto de síntomas, que en muchos casos son *síndromes*, pues son concurrencia o tumulto de síntomas. Síntomas que tienen que ver más con la manifestación subjetiva de quien los relata, padece y goza, que con un signo o manifestación objetiva.

Cada diagnóstico de los que aparecen en esta exposición destila un saber de alta graduación. Uno de los escritores de nuestra causa psíquica, Juan José Millás, entraría en trance versionando literariamente diagnósticos como *idiocia*, *locura moral*, *morfinismo*... hasta conseguir crear mini relatos donde las fronteras entre la realidad psíquica y la material quedaran tan difuminadas como lo están entre la normalidad y la patología. Y también ficcionando la *melancolía*, que tanta literatura ha generado –y generará– a lo largo de toda la historia de la humanidad; y ejemplo donde los haya de que no hay elaboración que podamos dar por definitiva, pues tampoco el malestar del ser humano tiene fin ni cura... ni permite un saber que no sea parcial y supuesto... mal que nos pese.

Sin embargo, descubrir la etimología de cualquiera de estos diagnósticos es una gozada intelectual y un buen ejercicio para no caer en la pereza de diag-

nosticar a plantilla, sino a mano alzada, como estos dibujos. O, también, por qué diantres diagnósticos como *imbecilidad* o *cretinismo* han mutado de ser descriptivos a despectivos.

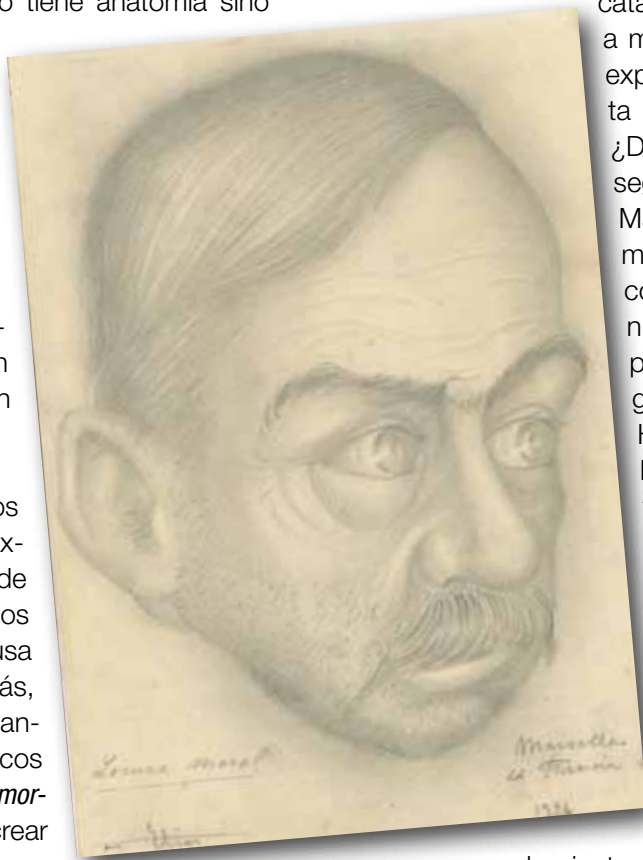
Sirva pues, también, esta exposición para reivindicar una psicopatología con criterios exclusivamente clínicos y, por lo tanto, sin necesidad de negar la subjetividad humana, ni el trato (tratamiento mediante la relación) con la particularidad del caso por caso».

Finalmente, y a modo de relato anecdótico que podría llevar por título *En busca de la lámina perdida*, explicar que, justo cuando iba a entrar en máquinas el

catálogo –texto e imágenes– y a menos de quince días de la exposición, salta la alarma: falta una lámina, la número 14. ¿Dónde está el original? Tras seguirle el rastro aparece en Madrid. Pero... ¿de qué lámina se trata? La número 14 corresponde al dibujo que nuestro autor realizó en el puerto de partida de su segundo periplo manicomial. Haciendo tiempo para embarcarse hacia Japón a través del Canal de Suez, nuestro autor entró en el manicomio de Marsella en 1926 y dibujo a un paciente diagnosticado nada menos que de *locura moral*. ¿Qué podemos entender a día de hoy como *locura moral*? Unos dirán que se trata de un exceso de

moral, mientras que otros sostendrán que se trata de su defecto. Y así podría ser con todas las láminas y los diagnósticos clínicos que allí aparecen. ¿Y si lo debatimos?

Y, como esta exposición, «no debes comprender eso sólo con los ojos, o sólo con las manos o con el resto de los sentidos, como hacen los empíricos, sino que te debes esforzar por acercarte a la propia esencia de los hechos y descubrirla con exactitud, sin conformarte con los síntomas que se muestran a nuestra percepción...» Dixit un clásico: Claudio Galeno (siglo II d.C.) en su *Methodo Medendi*, (Sobre el arte de la curación).

Properes Activitats

El Comitè d'Infància i Adolescència del COPC us convida a la taula rodona

Factors de risc: ús i abús de les tecnologies

Intervindran

José Luis Matalí de la Unitat de Conductes Addictives de l'Adolescent del Servei de Psiquiatria i Psicologia de la Hospital Sant Joan de Deu. Que parlarà sobre el treball que porten a terme des de la unitat.

Pilar Polo de la Fundació Vicki Bernadet. Que tractarà el tema de l'assetjament sexual a Internet.

Xavier Yusté. Sergent de la Policia dels Mossos d'Esquadra. Que tractarà la vessant més jurídica i de prevenció.

Jesús Pernas. Professor de Tecnologies de l'Informació i Comunicació en un centre de la Comunitat de Madrid (pendent de confirmar). Que tractarà sobre les xarxes socials.

Presentarà i moderarà

Xavier Capdevila. Membre del Comitè d'Infància i Adolescència del Col·legi

Dijous 19 de gener de 2012 a les 19 a la sala d'actes del COPC

Activitat gratuïta. Es prega confirmar l'assistència.

Departament de Formació, Sandra Oliver, formaciomj@copc.cat

Presentació del llibre

Ser més feliç i competent a la feina

a càrrec de **Joan Riart Vendrell**

Un llibre per fomentar la intel·ligència emocional
Aquest llibre mostra tots els recursos per aconseguir trobar-li un nou sentit a la vida i aconseguir ser més feliç en tots els sentits especialment a la feina. A través de la intel·ligència emocional l'autor mostra les claus per solucionar els problemes en tots els nivells.

Joan Riart és psicòleg i va treballar com a professor a la Facultat de Psicologia de la Universitat Ramon Llull.

Dimarts 6 de març de 2012 a les 19 hores a la sala d'actes del COPC

Entrada lliure. Confirmar l'assistència a Sandra Oliver
telèfon 932478651 o a l'adreça electrònica formaciomj@copc.cat

SECCIÓ DE PSICOLOGIA CLÍNICA I DE LA SALUT

El **Grup de Treball de Dol i Pèrdues** de la **Secció de Psicologia Clínica i de la Salut** organitza el taller

LA HIPNOSI APLICADA AL TABAQUISME

Coordinadora del curs: Maria José Serrano Fernández

Docent: Reyes Arcos Escribano. Psicòleg Col. 6.420. Exerceix en la en la pràctica privada a l'Institut Self i a la Clínica Corachán III, de Barcelona. Postgrau en Hipnosi Clínica i Ericksoniana per la UB. Curs formatiu en Hipnosi Clínica al COPC. Màster en Psicopatologia Clínica de l'adult a la UAB. Practitioner en EMDR per el EMDR Institut of USA. Membre del GT d'Hipnosi clínica .

Destinatari: psicòlegs, metges i estudiants d'últims cursos de psicologia

Places limitades **25** persones

PRESENTACIÓ

Aconseguir que una persona deixi de fumar és un art: l'art de convèncer. Durant un procés psicoterapèutic envoltent, haurem de trobar la clau que obri el cofre; la motivació última que permeti a l'individu sostenir en el temps la seva decisió, així com fer palesos tots els recursos interns que disposa.

En aquesta partida d'escacs disposarem d'un màxim de temps de 72 hores. El temps necessari per superar la dependència física a la nicotina. I per trobar els pilars que mantindran els hàbits saludables: recursos interns, resistències, mecanismes de defensa, estils de personalitat, alternatives emocionals, cognitives i comportamentals, així com patrons de canalització de l'ansietat i processos emocionals primaris.

Amb la hipnosi, com a eina terapèutica i marc conceptual de intervenció global, és posarà a escena el lliurament d'un dol entre combatents interns, que acabarà amb una mort, un dol i una resurrecció: busquen un acomiadament suggestiu i dolç. Algú va escriure una vegada que, en les cultures anglicanes i nòrdiques les

coses que valen la pena costen esforç i sacrifici; mentre que a les mediterrànies, si una cosa costa esforç i sacrifici és que no val la pena.

PROGRAMA

- 1 Conte hipnòtic audiovisual. Sessió de Hipnosi: El meu refugi
- 2 Altres contes, fantasies i falses expectatives
- 3 Protocol tabaquisme amb hipnosi
- 4 Sessió de Hipnosi Emocional- Regressiva: EMDR
- 5 Suggestions positives vs aversives
- 6 Sessió de Hipnosi Desperta
- 7 Sessió de Hipnosi Futura

Preus

30€ Col·legiats i estudiants que els hi manqui un 10% dels crèdits per l'obtenció del títol de llicenciat en psicologia

40€ No col·legiats

Secretaria i inscripcions

Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya, Sandra Oliver. Telèfon: 932 478 650 ext. 4. Adreça electrònica: formaciomj@copc.cat

Les places són limitades i atorgades per ordre d'inscripció

- Cal reservar la plaça per telèfon
- Forma de pagament **Transferència bancària** al compte: **0081 0137 27 0001055414** del Banc de Sabadell(s'ha de fer constar el nom i els cognoms de la persona inscrita)
- S'ha d'enviar el comprovant del pagament de la transferència per fax 932 478 654 o via email
- El COPC enviarà la confirmació de plaça (factura) per correu postal

**Divendres 20 de gener de 2012
de les 16 a les 21 hores a la sala d'actes del COPC**

SECCIÓ DE PSICOLOGIA CLÍNICA I DE LA SALUT

La Secció de Psicologia Clínica i de la Salut us convida a les sessions clíniques

Famílies, adolescents i cultures

Els objectius de la sessió són descriure que els hi passa a les famílies que inicien el viatge migratori amb algun fill adolescent i en el país d'acollida els succeeixen aconteixements estressants que posen en qüestió el fet migratori i descriure la interacció família – adolescents - cultura d'origen - cultura del país d'acollida i de la cultura de l'equip terapèutic.

Intervindran:

Núria Pi Borralleras. Terapeuta Familiar responsable del Programa Transversal de Famílies dels Serveis de Salut Mental de Rubí, Consorci Sanitari de Terrassa.

Mercè Tarrés Sort. Psicòloga en el Centre de Salut Mental Infanto-Juvenil de Rubí (CSMIJ).

Coordinadora: **Gemma Baulenas**

25 de gener de 2012 a les 19.30h a la sala d'actes del COPC

Properes sessions clíniques 2012:

15 de febrer

Perversió: un cas de fetitxisme

21 de març

El Trastorn Obsessiu Compulsiu (TOC) des de la Teràpia Breu Estratègica: definició i estratègies d'intervenció

18 d'abril

L'Abordatge institucional de les psicosis – Casos clínics

23 de maig

Les arrels del sentiment de culpa a través de casos clínics

L'assistència al 80% de les sessions clíniques del cicle 2012 permet obtenir un certificat d'assistència en finalitzar el programa.

Es prega confirmar l'assistència:

Departament de Formació, Sandra Oliver, formaciomj@copc.cat

SECCIÓ DE PSICOLOGIA DE LA INTERVENCIÓ SOCIAL

Cicle conferències gent gran 2011-2012

Organitzat pel Grup de Treball de gerontologia de la Secció de Psicologia de la Intervenció Social

Horari de les 19.30 a les 21.30 hores a la sala d'actes del COPC

Dimecres 18 de gener de 2012

Títol: L'atenció psicològica a les residències per a gent gran

Contingut: Breu introducció de la tasca inspectora i marc normatiu. El professional de la Psicologia com a part de l'equip de treball. Funcions del/la psicòleg/psicòloga: atenció individualitzada a l'usuari, al grup de residents, a les famílies, a l'equip interdisciplinari, participació en l'elaboració de protocols, programa d'activitats (estimulació cognitiva, atenció a les demències i participació en la comunitat), PAI (Pla d'Atenció Individualitzada), formació i espais de reflexió d'ètica (ERES).

Ponent: Anna Arnella i Ventura. Psicòloga. Inspectora dels Serveis Socials Territorials de Barcelona de la Generalitat de Catalunya

Dimecres 8 de febrer de 2012

Títol: Envel·lir amb sentit. L'aportació de la logoteràpia de Viktor Frankl a la gerontologia.

Contingut: La visió que té V. Frankl de la vida, del destí (entès com allò que no podem canviar i que comprèn tant els condicionaments físics, psicològics i socials com la nostra història ja viscuda), de la vellesa i la mort, contribueix decisivament a que les els professionals que treballen amb gent gran puguin ajudar-los a trobar un sentit als darrers anys de la seva vida i a prendre consciència de tot allò que han aportat i poden aportar encara al món.

Ponent: Cristina Visiers. Llicenciada en Humanitats, logoterapeuta, diploma universitari en psiquiatria transcultural, co-fundadora i presidenta de l'Associació Catalana de Logoteràpia i Anàlisi Existencial, membre de la junta directiva de l'Associació internacional d'Instituts de formació i Recerca de Logoteràpia.

Dimecres 14 de març de 2012

Títol: Valoración del Dolor en ancianos con déficit cognitivo

Contingut: El dolor es una experiencia subjetiva que sólo podemos saber a través de lo que nos explican quien lo sufre. Las personas ancianas presentan una alta prevalencia de dolor crónico que esta infravalorada y en muchas ocasiones no valorada. Especialmente aquellos ancianos que presentan deficit cognitivo y dificultades de comunicación.

En esta última década se han creado nueve escalas de valoración del dolor para este último grupo de personas. Actualmente, la escala EDAD (Evaluación del Dolor en Ancianos con demencia) ha demostrado ser válida, fiable y sensible.

Ponent: Dra. Rosa Baeza Lanuza. Psicòloga Clínica. Professora Universitat de Barcelona

Dimecres 11 d'abril de 2012

Dimecres 9 de maig de 2012

Dimecres 13 de juny de 2012

Es prega confirmar assistència: **Departament de Formació, Sandra Oliver, formacionj@copc.cat**

Jornada: Aplicacions Clínicas de l'EMDR

Organitzada per la Secció Clínica i de la Salut del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya amb la col·laboració de l'Associació EMDR Espanya

Divendres 17 de febrer de 2012. Universitat Abad Oliba
Jornada reconeguda d'interès sanitari per l'Institut d'Estudis Sanitaris del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

PRESENTACIÓ

L'EMDR és un procediment que consisteix en l'estimulació bilateral i diversos protocols d'aplicació. El seu descobriment deu tant a una felicitat casualitat com a la capacitat descobridora d'una ment inspirada. Milions de pomes havien caigut dels arbres fins que Newton va veure la seva. Com sol passar algú amb un do per a l'observació (Francine Shapiro) va tenir la genialitat de veure alguna cosa on tots no havien vist res. Qualsevol que hagi fet l'experiència rigorosa de la seva aplicació, en si mateix i en els seus pacients, podrà testificar de les modificacions intrapsíquiques que genera, com integra imatges visuals, sensacions i diàleg intern d'una manera que transforma en ociós el debat sobre l'exclusió del cos en les teràpies verbals o la desestimació de la paraula en les teràpies corporals.

L'EMDR combina al servei d'un procediment molt fàcil de descriure i molt difícil d'aplicar correctament la teoria del conflicte freudià, la del canvi de creences cognitiu i la de la reducció de l'ansietat conductista. Com el psicoanàlisi, posa l'inconscient a treballar per construir integracions del conflicte menys costoses que el símptoma. Com la cognitiva, modifica les creences negatives sobre un mateix. Com el conductisme, redueix la perturbació emocional en presència de l'escena traumàtica.

PROGRAMA

9.00h Entrega de la documentació.

9.30h Inauguració de la Jornada a càrrec de **Josep Vilajoana**, degà del COPC i **Guillermo Mattioli**, vicepresident de la Junta de la Secció Clínica i de la Salut.

10.00h Conferència Inaugural. **Neurobiologia del trauma i teràpia EMDR**

A càrrec **Dra. Anabel González Vazquez**, Psiquiatra i psicoterapeuta. Directora del Programa de Trauma i Dissociació del Complex Hospitalari Universitari de La Coruña. Encarregada de la formació en psicoteràpia dels professionals MIR y vicepresidenta de l'associació EMDR. Autora de diverses presentacions i articles sobre trauma complex, dissociació i trastorns de personalitat, i del llibre "Trastornos Disociativos. Diagnóstico i tratamiento".

11.30h Pausa café

12.00h Taula rodona. **L'EMDR en la infància i adolescència.**

[La resonància afectiva i neurològica que emergeix en la relació pares-fills.](#)

A càrrec de **Roser Batalla Serra**, psicòloga i consultora EMDR. Barcelona.

Reconstruint l'afecció en nens adoptats.

A càrrec de **Cristina Cortés**, psicòloga clínica i terapeuta infantojuvenil, especialitzada en psicotraumatologia i desenvolupament neurofuncional infantil. Facilitadora i consultora EMDR. Pamplona.

Tractament a menors exposats a violència masculista. La reconstrucció del vincle.

A càrrec de **Jorge Robredo**, psicòleg clínic EMDR. Alacant.

Adolescents i agressivitat: tractament amb l'EMDR.

A càrrec de **Dolores Mosquera**, psicòloga clínica, consultora i facilitadora EMDR. La Coruña.

Moderarà la taula **Júlia Pascual Guiteras**.

14.00h Descans

16.00h Taula rodona. **L'EMDR en diferents situacions traumàtiques.**

L'EMDR en l'atenció psicològica d'emergències.

A càrrec de **Andrea Apostol**, psicòloga i EMDR. Membre del SAPE. Barcelona.

Aplicació de l'EMDR en traumes d'afecte.

A càrrec de **Walter Lupo**, psicòleg clínic i supervisor EMDR. Barcelona.

L'EMDR en el tractament del dol patològic.

A càrrec de **Milagros Molero Zafra**, psicòloga clínica i consultora EMDR. València.

Tractament en una sola sessió d'un cas d'una fòbia a la sang d'origen traumàtic.

A càrrec de **Jesús Sanfiz Mellado**, psicòleg. Institut d'Estress traumàtic de Barcelona. Consultor EMDR. Barcelona.

Moderarà la taula **Octavi García Pereiro**

18.00h Conferència final. **L'EMDR: Passat, present i futur. Els eixos sobre els quals es processa el record.**

A càrrec de **Francisca García Guerrero**, psicòloga especialista en psicologia clínica, trainer i presidenta d'EMDR España. Madrid.

COORDINADORS:

Guillermo Mattioli Jacobs

COMITÉ ORGANITZADOR:

Regina Bayo-Borràs, Júlia Pascual Guiteras, Octavi García Pereiro i Guillermo Mattioli Jacobs

LLOC DE REALITZACIÓ:

Aula Magna de la Universitat Abad Oliba CEU. C/ Bellesguard, 30 Barcelona.

JORNADA DESTINADA A:

Psicòlegs, estudiants, i psicoterapeutes en general.

DIPLOMA

En acabar la jornada es lliurarà un diploma acreditatiu de l'assistència

LLENGUA DE LA JORNADA

Català, castellà segons la tria dels ponents

PREUS

65€ Membres* de la Secció de Psicologia Clínica i de la Salut del COPC i estudiants amb acreditació.

85€ col·legiats del COPC

120€ no col·legiats

SECRETARIA I INSCRIPCIONS

Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Departament de formació:

Núria Camarasa / Sandra Oliver.

Telèfon: 932 478 650

Adreça electrònica: formacionj@copc.cat. Més informació a www.copc.org

Les places són atorgades per ordre d'inscripció. Places limitades.

- Cal reservar la plaça per telèfon

- Forma de pagament:

- Transferència bancària al compte:

0081 0137 27 0001055414 del Banc de Sabadell (s'ha de fer constar el nom i els cognoms de la persona inscrita)

- S'ha d'enviar el comprovant del pagament de la transferència per fax 932478654 o per correu electrònic a formacionj@copc.cat

El COPC enviarà la confirmació de plaça (factura) per correu postal

Col·legi Oficial de
Psicòlegs de Catalunya

Amb la col·laboració de:

Demarcacions Territorials

Girona

BASES CONCURS LITERARI 2012

- 1.- La Delegació de Girona del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya convoca el XXI-llè Concurs literari d'articles de psicologia. 17001 Girona), en format paper o també per e-mail a l'adreça: copc.gi@copc.cat, en format word o pdf.
- 2.- Podran participar-hi només els psicòlegs col·legiats al Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya i els estudiants de psicologia de les comarques gironines, establint-se dues categories (una per a psicòlegs i una altra per a estudiants).
- 3.- Seran acceptats tots aquells articles originals i inèdits que tractin sobre algun tema específic de la psicologia de qualsevol àrea.
- 4.- Els escrits tindran una extensió d'entre 3 i 7 fulls DIN A4, redactats en format justificat i a un interlineat d'1,5, amb lletra Times New Roman 12 i escrits a una sola cara.
- 5.- L'idioma per a la presentació dels articles serà en català o castellà. La Delegació de Girona del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya es reserva la possibilitat de traducció de l'article premiat en qualsevol idioma, donant opció a l'autor de fer la traducció en qualsevol cas.
- 6.- Cada autor podrà presentar a concurs únicament un article, ja sigui a títol individual o de forma col·lectiva. L'article haurà d'anar encapçalat per un títol i un subtítol i s'adjuntarà (apart per preservar l'anonimat) una nota biogràfica del seu autor/s, en la qual, a més de les dades corresponents, s'inclourà: domicili, telèfon de contacte, e-mail.
- 7.- Els articles s'enviaran a la Delegació de Girona del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya (Pl. Marquès de Camps, 17, 4t. 2a
- 8.- La data límit per enviar els articles es fixa fins el divendres 23 de maig de 2012, inclòs.
- 9.- El jurat estarà format per membres del COPC i altres personalitats del món de la cultura.
- 10.- Hi haurà dos premis, un per categoria. El premi consistirà en la quantitat de 1.000 euros (prèvia detracció de l'IRPF corresponent) per a la categoria de psicòlegs col·legiats i 500 euros per a la categoria d'estudiants de psicologia de les comarques gironines. Aquest segon també serà premiat amb la col·legiació al COPC durant un any.
- 11.- Els articles premiats passaran a ser propietat del COPC, que podrà editar-los o exposar-los públicament quan i on consideri oportú, però sempre fent menció del seu autor/s i del premi obtingut. Els concursants no premiats són lliures de publicar els seus articles amb el vist-i-plau del COPC.
- 12.- Els articles no premiats seran retornats, a petició del seu autor, un mes després de la decisió del jurat.
- 13.- El lliurament dels premis es farà el dia de la celebració de la Festa Anual del Psicòleg.
- 14.- El fet de participar en aquest concurs presuposa la total acceptació d'aquestes bases, la interpretació del qual queda supeditada al criteri del jurat en qualsevol cas.

Formació

ASPECTES EMOCIONALS DE LES PERTORBACIONS DEL LLENGUATGE A LA INFÀNCIA

DESTINATARIS:

Psicòlegs i estudiants de psicologia que els hi manqui un 10% de crèdits per obtenir el títol.

Pedagogs i logopedes.

OBJECTIUS

En aquest Seminari teòric-pràctic es tractarà de realitzar una articulació conceptual entre el desenvolupament emocional i l'estructuració psíquica del nen, per arribar a una millor comprensió dels trastorns de llenguatge a la infància.

METODOLOGIA

Una primera part teòrica, i a continuació es treballaran materials presentats per la docent i pels assistents, analitzant el material verbal, lúdic, gestual i gràfic de cada cas.

PROGRAMA

- Relació entre l'emergència del pensament i el desenvolupament emocional del bebè.
- Els tres organitzadors de la vida psíquica.
- Desenvolupament e interrelació entre aspectes afectius i cognitius a l'infant.

- Interaccions precoces i constitució del vincle vocal-libidinal .
- Adquisició del llenguatge: comunicació i parla.
- Dificultats en l'adquisició de la parla i del llenguatge: Inhibició. Regressió. Simbiosi.
- Síntomes mes freqüents: retard en l'adquisició, mutisme, quequeig.

DOCENT:

Regina Bayo-Borràs. Psicòloga Especialista en Psicologia Clínica. Psicoterapeuta Acreditada FEAP. Presidenta Secció Psicologia Clínica i de la Salut COPC.

DURADA:

12 hores

HORARI:

Dimecres de 19h a 21h.

DATES: 14, 21, 28 març i 11, 18 i 25 abril de 2012

TARIFES:

Col·legiat: 96€
No col·legiat: 180€
Estudiant o col·legiat al atur: 72€

ORIENTACIÓ CLÍNICA I PSICOTERAPÈUTICA DE LES CONSULTES DE SALUT MENTAL A LES ABS, ELS CSM I ALTRES DISPOSITIUS.

DESTINATARIS:

Psicòlegs i estudiants de psicologia que els hi manqui un 10% per l'obtenció del títol de psicologia.

OBJECTIUS

Coneixement teòric - clínic dels motius de consulta més freqüents en l'àmbit de la Psicologia Clínica i la Salut Mental.

Anàlisi de les respostes terapèutiques en relació a diversos contextos assistencials (Àrees Bàsiques de Salut, Centres de Salut Mental, Xarxa de Salut Mental, consultes de Psicologia Clínica i Psicoteràpia).

METODOLOGIA

Seminari actiu. Taller de casos i intervencions psicoterapèutiques.

PROGRAMA

- Introducció. Descripció dels sistemes assistencials i models de relació amb Salut Mental.
- Intervencions psicoterapèutiques inter disciplinàries en xarxa (ABS, Xarxa de Salut Mental, Serveis Socials i altres)
- Indicació psicoterapèutica i suport a altres professionals.
- Intervencions combinades farmacològiques / psicoterapèutiques. Interaccions de la farmacologia i la mentalització.
- Casuística.

- Angoixa, depressió i estrès.
- Trastorns adaptatius i reactius
- Els processos de dol
- Els conflictes de parella i família
- Trastorns somatoformes i psicossomàtics
- Trastorns mentals severos (TMS)

DOCENT:

Pere Llovet Planas. Llicenciat en psicologia (UB) Postgrau de psicologia clínica(Universitat de Ginebra) Especialista en psicologia clínica i psicoterapeuta psicoanalista (ACPP/ FEAP)

DURADA: 12 hores

HORARI:

Divendres de 17 a 21h i dissabtes de 10 a 14h

DATES: 14 i 21 d'abril i 5 de maig de 2012

TARIFES:

Col·legiat: 96€
No col·legiat: 180€
Estudiant/Aturat(col·legiat): 72€

CURS FORMATIU EN PSICOLOGIA I COACHING ESPORTIU

INTRODUCCIÓ

En l'àmbit esportiu, hi ha una elevada demanda (esportistes, tècnics esportius i altres professionals de l'àrea) de l'aplicació de la tècnica psicològica anomenada Coaching, com a mitjà per al desenvolupament personal i professional. A més a més, s'observa una manca de formació en coaching per part dels psicòlegs. Per tot això, aquest curs proporciona la capacitat dels psicòlegs en l'exercici del Coaching Esportiu i possibilita al psicòleg per fer front a la demanda del mercat laboral.

Després d'anys d'investigació i experiència, AEPCODE ha desenvolupat el MÈTODE CODE®, la tècnica més específica i potent en l'àmbit del Coaching Esportiu.

Aquest curs prendrà validesa per la posterior certificació com a coach per part del Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya.

DESTINATARIS:

Llicenciats en Psicologia i estudiants d'últim curs de Psicologia.

OBJECTIUS

Objectiu/s general/s:

- Incorporar les competències necessàries per a l'exercici professional del coaching en l'àmbit de l'esport.

Objectius específics:

- Adquirir els coneixements teòrics, les habilitats pràctiques i les tècniques específiques
- d'aplicació al treball amb la població esportiva (entrenadors, esportistes, etc.), des d'una perspectiva integral d'aquest procés.
- Adquirir els recursos requerits per a la realització d'intervencions eficaces en Coaching Esportiu.
- Aconseguir el desenvolupament personal i / o del talent esportiu de l'esportista.
- Proporcionar al participant un exercici d'exploració personal i d'auto-descobriments, des del qual projectarà el seu desenvolupament professional i trajectòria esportiva.

CONTINGUT:

- Introducció: Conceptes i orígens del coaching Esportiu, mites i realitats, MÈTODE CODE®.
- Habilitats i coneixements generals de Coaching: Metamodel del llenguatge, relació i connexió amb el client, fer coaching (Coaching Ontològic).
- Habilitats i coneixements bàsics de Coaching Esportiu: Conèixer i treballar amb esportistes i en contextos esportius, aprendre i aplicar tècniques de Coaching Esportiu, projectar a l'acció.
- Habilitats i coneixements avançats de Coaching Esportiu: Aprofundir en el model del Coaching Esportiu i orientació a la plenitud (Coaching d'Identitat)
- Coaching Psicològic: Psicologia de l'esport com a base de la utilització del Coaching: Psicologia de l'esportista i entrenador, eines bàsiques per al treball amb l'esportista.
- Coaching d'equips esportius: Formar i treballar amb equips d'alt rendiment.

METODOLOGIA

La metodologia de treball és teòric-pràctica, a través de la qual els participants puguin assimilar ràpidament els conceptes i facilitar la seva posta en pràctica, incrementant així la possibilitat d'aprenentatge.

La part teòrica-pràctica queda organitzada en 6 sessions presencials (8 hores / sessió) i una taula rodona amb esportistes d'alt nivell (coincidint amb el lliurament de diplomes).

La part pràctica es divideix en: 8 sessions internes de Coaching (8 hores com a client i 8 hores com a professional) (compi coach) i 8 sessions

externes (altres 14 hores) amb esportistes. Aquestes pràctiques es realitzen fora de l'horari de les sessions presencials, i s'han de concertar amb l'alumne.

Les tasques personals són exercicis programats inter-sessions amb l'objectiu de consolidar els conceptes i l'aprenentatge (25 hores)

Els participants hauran de realitzar un treball (format tesina) de final de curs (20 hores). La temàtica d'aquest treball serà variada i centrada en l'ús del Coaching en l'àmbit esportiu.

COORDINADOR:

Dr D. Alejo-Garcia Navieira

Psicòleg col·legiat M-16.192. Coach professional i d'equips (CPE). Vocal de la Divisió Estatal de Psicologia de l'Esport del Consell General de Col·legis de Psicòlegs d'Espanya

DOCENTS:

Dr D. Alejo Garcia-Naveira

Psicòleg col·legiat M-16.192. Coach professional i d'equips (CPE). Director del Departament de Psicologia del Club Atlètic de Madrid. President de AEPCODE. Dirigeix el "Programa de Formació del Mètode CODE © a Espanya". Expert en coaching Esportiu (UFV / COPM). Màster en Psicologia de l'Esport (UAM). Vocal de la Divisió Estatal de Psicologia de l'Esport del Consell General de Col·legis de Psicòlegs d'Espanya.

Sra Aida Castellà Anglada.

Psicòloga col·legiada 17.725. Coach Esportiu. Psicòloga col·laboradora de la Reial Federació Espanyola d'Atletisme i Comitè Paralímpic d'Esports. Psicòloga del programa Alt Rendiment Català. Màster en Psicologia de l'esport (UAB). Postgrau en Alt Rendiment Esportiu (UAB / INEFC). Experta en Coaching Esportiu (COPM). Membre AEPCODE.

Sra Inés Bravo

Psicòloga col·legiada 22.959. Coach Executiu (EEC). Membre de AEPCODE.

D. Francisco S. Romero

Psicòleg Col·legiat 4.985. European Certified Trainer en Process Communication Model, Acreditat en Co-active Coaching per The Coaches Training Institute (San Francisco, USA). Màster DRRHH (IE), Màster en Psicologia Esportiva (UNED). Entrenador de Bàsquet (FEB). Directiu responsable de l'Àrea de Formació de l'Associació Espanyola d'Entrenadors de Bàsquet (AEEB), des d'on col·labora amb el Consell Nacional d'Entrenadors Esportius (CENED).

DURADA:

120 hores (50 hores teòriques, 30 hores de pràctiques, 20 hores de tasques personals i 20 hores treball fi de curs).

HORARI: Dissabtes de 10 a 14 hores i de 15 a 19 hores.

DATES:

4, 11 i 25 de febrer de 2012
3 i 10 de març de 2012
14 d'abril de 2012

Els horaris de les sessions individuals, la taula rodona i el lliurament de diplomes es concertaran amb els alumnes.

TARIFES:

Psicòlegs col·legiats i estudiants de Psicologia: 1000€
Psicòlegs no col·legiats: 1300€

	Col·legiats i estudiants	No col·legiats
Inscripció	500 €	500 €
Segon pagament abans del 20 de febrer	500 €	800 €

LLOC DE REALITZACIÓ:

Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya c/Rocafort, 129 Barcelona (08015)

CURS TEÒRIC-PRÀCTIC DE NEUROPSICOLOGIA FORENSE

OBJECTIUS

Durant les darreres dècades amb el desenvolupament de les Neurociències (Neurocirurgia, Neuroimatge, Neurologia, etc) s'ha produït un augment considerable dels coneixements de les malalties del Sistema Nerviós, així com l'esperança de vida d'aquests pacients (tumors cerebrals, accidents vasculars, malalties degeneratives, etc)

Dintre d'aquest marc neurocientífic s'ha desenvolupat una àrea especialitzada: la Neuropsicologia, com a ciència que estudia la relació de les bases biològiques de la conducta, és a dir, describint les conseqüències cognoscitives i conductuals que tenen les patologies que afecten al SNC.

METODOLOGIA

8 hores teòriques i 4 hores de presentació de casos pràctics de forma individualitzada, segons els àmbits que decideixin els alumnes per fer presentació i correcció en comú.

PROGRAMA

- Què és la neuropsicologia forense?
- Diferències entre els informes clínics i els informes forenses
- Tipus d'actuacions del neuropsicòleg en l'àmbit legal

- Aplicacions dintre del Camp Civil
- Aplicacions dintre del Camp Penal
- Aspectes ètics i legals
- L'actuació a judici
- Presentació de casos pràctics

DOCENT:

Dr Oscar Pino. Neuropsicòleg que coordina el Grup de Neuropsicologia Forense del COPC i que actualment desenvolupa la seva activitat professional a l'hospital general de Granollers - Benito Menni CASM

DURADA: 12 hores

HORARI: Dimarts de 17h a 21h

DATES: 10, 11 i 24 de febrer de 2012

TARIFES: Col·legiat: 96€

No col·legiat: 180€

Estudiants i col·legiat al atur: 72€

CURS PLANIFICACIÓ I GESTIÓ DE PROJECTES SOCIALS. METODOLOGIA I BONES PRÀCTIQUES

DESTINATARIS:

Psicòlegs, i estudiants de psicologia que els hi manqui un 10% per l'obtenció del títol de llicenciat en psicologia.

Professionals de serveis d'atenció psico-social, sanitària i educativa que la seva activitat està relacionada amb la implementació de programes socials i educatius.

OBJECTIUS

Oferir coneixements i eines que ajudin a millorar les activitats de direcció, planificació i gestió de projectes socials. Aprofundir en la millora de la metodologia de gestió de projectes i els tècniques que es podem implementar.

METODOLOGIA

Es realitzaran exposicions alternades amb l'anàlisi de situacions presentades pels assistents.

PROGRAMA

1. Introducció a la planificació, gestió i avaluació de projectes.

2. Disseny de projectes.
3. Organització i recursos humans del projecte.
4. Implementació i seguiment de projectes.
5. L'avaluació en el context de la gestió de projectes.
6. Aspectes relacionats amb la finalització del projecte.

DOCENT:

Jose Manuel Alonso Varea. Psicòleg. Consultor en benestar, Salut i Organitzacions.

DURADA: 20 hores

HORARI: Dimarts de 17h a 21h

DATES: 21 i 28 de febrer i 6, 13 i 20 de març de 2012

TARIFES:

Col·legiat: 160€

No col·legiat: 300€

Estudiants i col·legiat al atur: 120€

TALLER: LA INTERVENCIÓ PSICOTERAPÈUTICA EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA O DE GÈNERE (BLOC I).

DESTINATARIS:

Psicòlegs i estudiants de psicologia que els hi manqui un 10% de crèdits per obtenir el títol.

OBJECTIUS

Millorar la qualitat del treball psicoterapèutic en els casos de violències masclistes o de gènere, incorporant la perspectiva de gènere.

Analitzar la intervenció psicoterapèutica amb una perspectiva de gènere en casos de violències masclistes.

Adquirir els conceptes fonamentals per a l'abordatge dels casos de violències masclistes amb una perspectiva de gènere.

METODOLOGIA

Video-fòrum / Exposició teòrica i col·loqui / Anàlisi de casos reals

PROGRAMA

Mòdul 1 : Violències masclistes o violència de gènere: definició, marc normatiu i abast del fenomen. Tipus de maltractaments i efectes sobre la salut biopsicosocial de les dones i fills/es.

Mòdul 2: Noves feminitats i noves masculinitats. La construcció de l'amor (romàntic) i models de relacions de parella. De la submissió a l'empoderament de les dones. La naturalització de la violència.

Mòdul 3: Psicoteràpia individual amb dones. Psicopatologia de gènere.

Mòdul 4: Diagnòstics associats a la violència de gènere (trastorn d'estrés

postraumàtic, depressió, ansietat etc).

Mòdul 5. Psicoteràpia grupal amb dones. Tècnica i experiències.

DOCENTS:

Laia Rosich Solé. Psicòloga. Màster en Violència Familiar UAB.

Maria Sánchez Jiménez. Psicòloga-psicoterapeuta. Membre de la IARPP (Associació internacional de psicoanàlisi relacional).

Isabel Fernández Delgado. Psicòloga clínica i comunitària del Programa de Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR).

Maria Jesús Soriano Soriano. Psicòloga Clínica. Psicoterapeuta individual, parella i grupal.

Alba Orteu Aubach. Llicenciada en Psicologia i doctoranda en Psicologia Social i de les Organitzacions UB.

Montse García Mas. Psicòloga, Psicoterapeuta i Consultora en Formació.

DURADA: 20 hores

HORARI: Dijous de 18 a 22 hores

DATES: 23 de febrer i 1, 8, 15 i 22 de març de 2012

TARIFES:

Col·legiat: 160€

No col·legiat: 300€

Estudiants i col·legiat al atur: 120€

Lleida

CURS LA CLÍNICA DE LES CRISIS D'ANGOIXA.

PROGRAMA

1. Característiques diagnòstiques.
  - Descripció fenomenològica
  - Tipus de crisis d'angoixa i diagnòstic diferencial.
2. Les teories psicoanalítiques.
  - Què és l'angoixa i les diferents manifestacions de la mateixa
  - De la teoria de la transformació libidinal a la teoria traumàtica.
  - Etiologia de les crisis d'angoixa i les sèries complementàries.
3. La teràpia psicoanalítica aplicada a les crisi d'angoixa: adaptacions teòric-tècniques a la clínica.
4. Abordatge psicoanalític d'un cas clínic.

DOCENTS:

Anna Segura. Psicòloga especialista en psicologia clínica, psicoanalista, membre d'iPsi, centre d'atenció en salut mental i presidenta d'iPsi, formació psicoanalítica. Docent del màster de psicoanàlisi i autora de diferents articles.

LLOC:

Del. Territorial de Lleida COPC.
C/ Acadèmica 14,4t. Telf. 973.230.437

DATES: 14, 28 de gener i 12 de febrer de 2012

HORARI: Dissabte de 9,30 a 14,30 hores.

TARIFES: Col. Junior: 90€
Col·legiats: 120€
No col·legiats: 225€

INSCRIPCIONS:

Ingrés al número de compte 0081.0091.57.0001153120. Passar el justificant del pagament al fax 973.239.033.
Places limitades i segons ordre d'inscripció.
Data límit d' inscripció : 9 de gener de 2012

idees
que flueixen

imaginarte●net

comunicació & disseny

2Heads Graphics, S.L. - El Plà, 166 - Despatx 12 - 08980 Sant Feliu de Llobregat - Barcelona
Tel. 93 685 97 94 - Fax: 93 685 10 15 - comercial@imaginarte.net - www.imaginarte.net

CENTRO ODONTOLÓGICO
DRS. MIRAVÉ

www.mirave.es

SERVEIS GRATUÏTS PER ALS
COL.LEGIATS / DES:

- NETEJA DENTAL ANUAL
- VISITES
- REVISIONS
- VISITES D'URGÈNCIES

La resta de serveis i tractaments,
tenen unes condicions i tarifes *
preferencials per els Col·legiats/des.)

*Consulteu a la web del COPC

ESPECIALISTES EN TOTES LES BRANQUES,
INCLUEN ODONTOLOGIA HOLÍSTICA I
KINESIOLOGÍA

**CENTRE ODONTOLÒGIC
DRS. MIRAVÉ**

C/MUNTANER,239.08021 Barcelona

93 200 93 39

C/INDUSTRIA,7.08037 Barcelona

93 458 46 11

CENTRE
D'ENTRENAMENT
PER A
PSICOTERAPEUTES
ERIC BERNE

.....
**FORMACIÓ I ESPECIALITZACIÓ
PROFESSIONAL EN
PSICOTERÀPIA
MODEL ANALÍTIC
TRANSACCIONAL INTEGRATIU**

ACREDITACIÓ EUROPEA COM A
PSICOTERAPEUTA (EFPA-EAP)
Programa introductori i 4 cursos
teòrics amb progressiva introducció
a la pràctica psicoterapèutica
(grups d'entrenament entre
alumnes i sessions amb clients
reals supervisades quinzenalment).
Eix teòric i pràctic que guiarà al
professional en el desenvolupament
de la seva professió.

www.cepericberne.com

93 302 11 02

Agenda

Enero, Febrero, Marzo

Curso de iniciación a la comunicación auténtica según el modelo del Análisis Transaccional. Valido para formación en terapia breve, tratamiento de patologías y crecimiento humano.
Personal especializado de ACAT (Asociación Catalana de Análisis Transaccional).

Organitza: Dr. Josep Lluís Camino - Psicòleg i Psicoterapeuta
20-21 de enero, 17-18 de febrero, 16-17 de marzo.
Gran Via, nº 671. 1º 1ª - Telf: 932 329 357

Un matí de dissabte al mes en grup al parc.

Tenir cura de la visió. La reeducació visual.

Sessions individuals o talles en grup psicoterapèutics
La reeducació visual afavoreix el veure sense esforç per mitjà del moviment relaxat dels ulls.

Hi ha costums visuals que malmeten la visió i que s'esdevé en ulls secs, irritats, tensió en les entrecelles, manca de nitidesa, tensió davant la pantalla...

El fet de ser conscient dels hàbits que perjudiquen la visió i elaborar les emocions i els aspectes subjectius que hi estan relacionats afavoreix que els ulls es relaxin i millorin amb nitidesa.

Recomanable per a la miopia, astigmatisme, hipermetropia, astigmatisme, estrabisme, vista cansada.

Organitza: Roser Carré Ibáñez.
Psicòloga formació en psicoanàlisi i teràpia visual.
rosier47@gmail.com

C/Casanova 55-57. Barcelona
Telf. 933 235 142/ 677 977 778

Febrero / Noviembre 2012 - Barcelona

Formación - Entrenamiento en SALUD SISTÉMICA.
Hacer crecer el proceso de autosanación.

Dirigido a: terapeutas, consteladores familiares, coaches, médicos, homeópatas, naturistas y personal sanitario, entre otros.

Organiza: Institut Gestalt - E-mail: constelaciones@institutgestalt.com
Web: www.institutgestalt.com

Dirige: Stephan Hausner (médico, homeópata y constelador familiar)
especialista en el ámbito de la salud y la enfermedad
Información e inscripciones: Telf. 93 237 28 15

Gener, 28

Sexualidad / Identidad

Toni Cardona Vives

Organitza: A.C.A.B
ASSOCIACIÓ CATALANA EN L'ANALISI BIONERGÈTICA

28 de gener de 2012 - de 10 a 13:30 i de 15:30 a 19h.

C/ Vilafranca, nº 32. 1º 3º. 08024 - BCN
Telf. 93-210-11-97
e-mail: acabbio@hotmail.com

4 y 5 de febrero

TALLER ABIERTO "AMOR QUE ENFERMA, AMOR QUE SANA"

Dirigido a: quienes se encuentren interesados en las constelaciones familiares aplicadas a problemas de salud, a nivel personal, profesional, y/o por estar atravesando un proceso de auto-sanación.

Organiza: Institut Gestalt - E-mail: constelaciones@institutgestalt.com
Web: www.institutgestalt.com

Dirige: Stephan Hausner (médico, homeópata y constelador familiar)
especialista en el ámbito de la salud y la enfermedad
Información e inscripciones: Telf. 93 237 28 15

16 i 17 de març

SEMINARI: "EL TEMPS PASSA... RECORREGUT HISTÒRIC I NOVES REALITATS DEL TERAPEUTA DE FAMILIA"

A càrrec de CARMINE SACCU

16 i 17 de març de 2012. De 9:30h a 13:30h i 15:00h a 18:30h.
Hotel Gallery, Barcelona.

Organitza: Centre de Teràpia Familiar de Barcelona (CTFB)
Londres, 96, 1er 2ª, 08036 Barcelona
Telèfon d'informació: 93 200 39 47 - www.ctfb-sarro.com

Inscripcions: ingrés de 145 Euros al compte del BBVA
Data límit d'inscripció: 29 de febrer de 2012.
0182 4383 99 0201509276, indicant nom i cognoms, DNI, e-mail i mòbil.

Petits Anuncis

Es lloga sala per sessions de teràpia individual a **DESPATXOS** de psicoteràpia ubicat a Gran de Gràcia, a 2 mts del metro de Fontana i a 5 mts dels ferrocarrils catalans. Sala amb llum natural, doble vidre, aire condicionat, calefacció i ascensor. Es lloga per mòduls de dia sencer o de mig dia. Informació tf. 93.2172941. Deixeu missatge al contestador.

ENRIQUE GRANADOS/DIAGONAL - compartim despachos- alquiler 150 euros- ámbito psicología distintos profesionales. Despachos independientes. Todos los servicios incluidos en el precio: agenda, recogida de llamadas, secretaria, luz, agua, calefacción, aire acondicionado etc. Tf. 931.251.477 / 622.724.310 (Yolanda).

Se alquilan **DESPACHOS** en **CENTRO PSICOLÓGICO** médico. Zona céntrica muy bien comunicado. Roger de Llúria/Córcega. Servicios incluidos: secretaria, sala de espera, aire acondicionado, calefacción, limpieza. Interesados llamar al tf. 932379239

Es lloguen **DESPATXOS MOBLATS** per a consulta a dues finques lluminoses, ben comunicades i tranquil·les. Zona Eixample - Gràcia de Barcelona. C/Bailén - Travessera de Gràcia (Eixample - Gràcia) i C/ Escorial davant Clínica del Remei (Gràcia). Serveis inclosos: sala d'espera, wifi, aire condicionat, calefacció, neteja i ascensor. Preus econòmics, especialment dirigits a professionals que comencen activitat. Els preus varien segons horaris i tipus de despax. A partir de 100 € fins a 325 € / mes. Es pot compartir un mateix espai. Contacte: Maria Rosa 93 213 58 48 / 651 829 221 consultapsico@yahoo.es

Centre de psicologia al barri de Gràcia, de Barcelona, amb entrada a peu de carrer i moblat, lloga a **PROFSSIONALS SOCIO-SANITARIS**, espai polivalent de 40m i/o sala de visites individualitzades, totes les tardes (450€/mes), 2 matins a convenir (200€/mes), i/ o caps de setmana (100€/mes). Interessats trucar al 699443351. Silvia Bague - nº 11600.

Unidad de Psicología **CLÍNICA CORACHAN**. Se alquila **DESPACHO** para psicólogo, viernes mañana de 8h a 15h. O bien viernes de tarde de 15h a 21h. Precio 150 € mes. Interesado llamar al 696.444.137. Conxita Sancho.

Se alquila **DESPACHO** en centro de Psicología a **PSICÓLOGOS** o **PSIQUIATRAS**. Totalmente equipado. Espacio muy cálido, elegante y con luz natural. Con sala de espera. Ubicación céntrica y privilegiada (manzana de "La Pedrera"); Metro (Parada Diagonal) y Parking a 1 minuto. Posibilidad de alquiler toda la semana, o bien por días (mañanas y/o tardes). Interesados llamar al 635 091 491.

Disposa del teu **PROPI** despax a un preu molt **ASSEQUIBLE**. Zona Plaça Universitat o Sagrada Família. Telèfon 617014171 (22h.)

Centre de **PSICOLOGIA**. Situat a Les Corts (prop de L' Illa, cerca professionals de l'àmbit de la Psicologia i/o la salut, responsables, per **COMPARTIR DESPATXOS** en mòduls de matins i tardes i col·laborar amb l'equip de professionals. Ideal poder oferir una especialitat de treball. Es requereix estar donat d'alta d'autònoms i tenir cartera pròpia de clients. Possibilitats de col·laboració. Despachos totalment equipats, confortables i lluminosos. Ben comunicat. Qui pugui estar interessat, envieu CV a barnapsico@gmail.com o trucar per a més informació al 608 534 532.

Es lloguen **DESPATXOS (14m² i 9m²)** en Centre de Psicologia per a psicòlegs, psicopedagogs, logopedes, i psiquiatres. Disponibles de dilluns a divendres. Ubicació: Balmes / Travessera de Gràcia. Telèfons de contacte: 93.218 80 00 / 653 372 302.

DESPACHOS CASTILLEJOS. Molt ben situats i comunicats, a Castillejos 326, prop del metro Sagrada Família (L2, L5) i Sant Pau (L5), parades d'autobús de diverses línies i pàrquings (Castillejos / Av. Gaudí i Còrsega / Dos de Maig). Càlids, acollidors i ben equipats, ideal per a **PROFSSIONALS** que inicien l'activitat de manera independent en l'àmbit de la psicoteràpia o el coaching. Disponibilitat per hores esporàdiques o packs de 10 o 20 hores, valorable altres necessitats específiques. Preus des de 9 EUR/sessió (de 90 minuts), serveis inclosos. Per a més informació, detall i reserva, consultar la web <http://www.despachoscastillejos.com>.

TUTORS PRÀCTIQUES MASTER INFANTO-JUVENIL

www.aepccc.es

RECERQUEM TUTORS DE PRÀCTIQUES Col·laboració remunerada econòmicament

L'Associació Espanyola de Psicologia Clínica Cognitiva-Conductual (AEPCCC), cerca nous tutors de pràctiques (remunerades) per el Màster de Psicologia Infanto Juvenil que es realitza a Barcelona. (també es recerquen tutors de pràctiques que tractin Adults i Sexologia)

Els tutors hauran de garantir 20 hores reals de consulta amb pacients (infància i adolescència) i 20 hores de sessions clíniques als alumnes.

S'inclouen a l'oferta totes les províncies, poblacions i capitals de província de Catalunya.

Lloc de treball: Barcelona

Requisits: Mínim 3 anys d'experiència com a psicòleg Infanto-Juvenil, Clínic o Sexòleg i disposar de consulta privada.

Remuneració: Consulteu al email: assistant.4clinica@gmail.com

Tipus de contracte: autònoms

Tipus de jornada: Parcial

Interesats/des: Escriure al email: assistant.4clinica@gmail.com

Los Miserables
MÁS QUE UN MUSICAL. UNA LEYENDA

TEMPORADA LIMITADA

Compra tus entradas en condiciones especiales entrando en www.myentrada.com
usuario: **myentrada**
password: **397JM2**

el sueño se ha hecho realidad

BARCELONA TEATRE MUSICAL

AUGUSTA AN NATURAL

DESCUBRE TU CENTRO DE BELLEZA Y BIENESTAR EN BARCELONA

Augusta AN te ofrece una amplia gama de servicios integrales de belleza y bienestar:

- Peluquería y estética para hombre y mujer
- Tratamientos de medicina estética
- Bonos regalo
- Servicio personalizado
- Parking gratuito para clientes
- Horario ininterrumpido de 9h a 21h

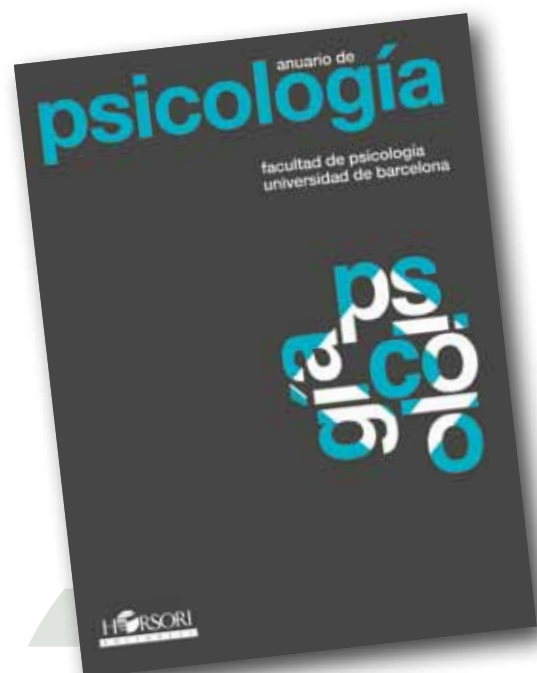
Vía Augusta 223 · 08021 Barcelona · Tel. 93 241 67 40

www.augustanatural.com

Anuario de Psicología

es una revista de psicología general, pionera en su ámbito y editada por la Facultad de Psicología de la Universitat de Barcelona desde 1969.

Comenzamos ahora una tercera etapa con un equipo renovado, con el objetivo de alcanzar la máxima difusión internacional y contribuir a la investigación en psicología.

La revista está dirigida a investigadores y profesionales de todos los campos de la psicología. Publicada en español e inglés, aparece cuatrimestralmente y cumple los estándares internacionales de publicación científica.

<http://www.ub.edu/psicologia/castellano/anuario>

HORSORI
EDITORIAL

Professional BS

Compte Professional

OFERTA PER A:

Col·legi Oficial de
Psicòlegs de Catalunya

«**No em cobren comissions
pel meu compte. Això sí que
és un tracte diferencial**»

Compte Professional és el compte que **ho té tot, excepte comissions**¹:

0

comissions

- **0 euros** de manteniment¹
- **0 euros** d'administració¹
- **0 euros** per ingrés de xecs

Obri ara el seu compte i accedeixi a la resta de condicions preferents que Professional BS li ofereix pel fet de ser membre del seu col·lectiu professional.

Ara, a més a més, només pel fet de fer-se client, aconseguirà **un regal ben pràctic**.

Memòria USB
de 8 Gb*

Informi's sobre Professional BS a les nostres oficines, al **902 383 666** o directament a **professionalbs.es**.

NOMÉS PER A PROFESSIONALS

¹. Excepte comptes inoperants en un període igual o superior a un any i amb un saldo igual o inferior a 150 euros.

* Promoció vàlida per un ingrés mínim de 300 €. **Exclusivament per nous clients**. En cas que s'exhaureixi aquest regal, es substituirà per un altre del mateix valor o superior.

Condicions revisables segons evolució del mercat financer.

